NALEŻYTOSC POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM. WYDANIE II.
Rok X. Kraków, sobota 19 marca 1927 Nr. 71

NOWY DZIENNIK

Adres red... ...tracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Numer tele... ...ko czekowe P. K. O. w Krakowie 400.630.
Nał... ...ydawniczej „NOWY DZIENNIK".
Wszelkie ... ...leży nadsyłać wprost do Administracji.
Kor... ...ne redakcji nie będą uwzględnione.
Rękopisó... ...wraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Redakto... ...czy... ...zyjmuje od godz. 12 do 1 w południe.

Cena numeru 20 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 5'00 kwart. Zł. 15'00
w Krakowie z odnoszen. do domu „ „ 5'20 „ „ 15'60
Na prowincji z przesyłką poczt. „ „ 5'60 „ „ 16'80.
Zagranicą z przesyłką pocztową „ „ 9'00 „ „ 27'00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0'15, wiersz milimetr. 1-szp. Zł. 0'20, nadesłane Zł. 0'60, wiersz milim. 1-szp. w tekście Zł. 0'85, wiersz milim. 1-szp. na 1-ej stronie Zł. 1'—, gratulacje Zł. 10, inseraty zamiejscowe o 50%, zagranicz. o 100% droższe.

Kongres żydowski w Ameryce

Kraków, 18 marca

(Th) Pod koniec wojny światowej, kiedy Ameryka objęła patronat na Europą, rozbudził się zarazem żywiołowy aktywizm żydostwa amerykańskiego. I ten aktywizm szukał dla siebie ujścia i szerokiego pola działania. Wtedy to zrodziła się w narodowo usposobionych sferach żydostwa amerykańskiego myśl wyłonienia z pośród siebie reprezentacji, uprawnionej i zautoryzowanej do zastępowania interesów Żydów europejskich wobec areopagu konferencji pokojowej w Paryżu. To przedstawicielstwo musiało się wybierać w sposób demokratyczny na szerokich podstawach. Tak powstał Kongres żydowski w Ameryce, wybrany przez olbrzymią masę — do 400,000 wyborców dochodzącą — Żydów. Pierwszym prezydentem tego Kongresu był Louis Marshall, i on też na czele poważnej delegacji przybył do Paryża, ażeby przy pomocy prezydenta Wilsona i jego doradców wywalczyć dla Żydów europejskich w krajach, gdzie mieszkają w dużych skupieniach, prawa mniejszości narodowych.

Praca tej delegacji, w szczególności dwóch naczelnych jej kierowników, Marshalla i Macka, była też nadspodziewanie skuteczną. Wielcy politycy, którzy kierowali konferencją pokojową, uznali, że tym razem trzeba dla Żydów coś stanowczego zrobić, dla Żydów i dla innych mniejszości narodowych. Pokazało się, że czas, kiedy mniejszość narodowa była traktowaną jako surowy materjał etniczny, już minął. Wrażliwsza etyka ludzka nie mogła już wyrazić na to zgody, że wynaradawianie przymusowe jest poczynaniem moralnie dozwolonem i dopuszczalnem. Przyszła nareszcie chwila, że uznało się konieczność ochrony jednostek zbiorowych, jak przedtem uznało się konieczność ochrony wolności indywidualnej.

Obronę tego nowego postulatu etycznego objęli i przeprowadzili do samego skutku wyłącznie Żydzi, co naturalnie nie przeszkadzało, że Żydzi najmniej faktycznie z traktatu mniejszościowego skorzystali, kiedy inne mniejszości — szczególnie te, które stoją pod ochroną jakiegoś państwa — bardzo znaczne korzyści odniosły z tego traktatu. Taki już jest los Żydów: wywalczają, stojąc zazwyczaj w pierwszych szeregach, pewne prawa, a w korzystaniu z ich dobrodziejstw znajdują się na samym szarym końcu.

O to jednak mniejsza. Faktem jest, że pierwszy Kongres żydowski w Ameryce zapisał się dobrze w historji. Dopomógł w dużej mierze do zwycięstwa nowego pojęcia prawnego, z którego Żydzi nie byli wykluczeni. To był czyn bardzo wielki, który w dziejach chyba nie zaginie.

Jednak po powrocie z konferencji pokojowej Ameryka postanowiła wycofać się z Europy, a to samo uczynili Żydzi. Kongres żydowski stracił na popularności. Zrobił swoje i miał się rozwiązać. A to tem bardziej, że zaczęły grać także rolę osobiste niesnaski i rozdźwięki, które wszędzie burzą, a w Ameryce raczej silniej działają, niż gdzieindziej. Jeden tylko człowiek, wybitny i wpływowy, Stephen Wise, nie chciał dopuścić do zniknięcia placówki ważnej społecznej i politycznej pracy. On jeden utrzymał Kongres, nawet wtedy, kiedy Kongres już był tylko fikcją. Chciał widocznie mieć ten instrument gotowy i wyostrzony na wsz... wypadek. Organizacja sjonistyczna, z której Stephen Wise był wystąpił razem z Brandeisem, stała zdaleka, raczej nieprzychylna wobec poczynań Wise'go. Tak dalece, że prowodyrom sjonistycznym, przybyłym z Europy, nie pozwoliła współdziałać z Kongresem.

Ten stosunek jednak zmienił się gruntownie. Stephen Wise jest znowu jednym z najbardziej czynnych działaczy sjonistycznych, a Organizacja sjonistyczna chętnie mu udziela swojej pomocy, chociaż nie identyfikuje się z samą instytucją Kongresu.

Ostatnio Kongres znowu się zgromadził w Waszyngtonie i powziął szereg uchwał, którym sjonizm tylko przyklasnąć może i powinien.

W pierwszym rzędzie Kongres zadeklarował we formie bardzo uroczystej, że stoi na stanowisku sjonistycznem i popiera z całych sił dzieło odbudowy Palestyny. Rzecz jasna, że Kongres, nie będąc oficjalnie instytucją czysto sjonistyczną, mógł to uczynić tylko we formie zgłoszenia pełnego akcesu do pracy palestyńskiej. Z tego zaś wyłoniła się konieczność zajęcia pozytywnego stanowiska wobec przyciągnięcia kół niesjonistycznych do rozszerzonej Jewish Agency, co nastąpiło ostatnio w układzie, zawartym między Weizmannem a grupą Marshalla. Ta uchwała Kongresu oznacza zarazem, że i on pragnie wejść w tę nową kombinację, co dla sjonistycznej organizacji jest niewątpliwie wzmocnieniem jej pozycji. Już choćby ze względu na kierowników tej instytucji należy powitać ten wyraźny akces, bo w tym akcesie nie będzie nawet tych drobnych zastrzeżeń i wątpliwości, które wykazują inne koła niesjonistyczne.

Najważniejszą jednak uchwałą Kongresu była ta, która postanawia, że amerykańskie żydostwo wraca pełną parą do swojej pracy politycznej w Europie. Do pracy politycznej — to znaczy: do współpracy z żydostwem europejskiem, walczącem bardzo ciężko o swoje prawa. Tak się jakoś stosunki w naszej biednej Europie ułożyły, że bez pomocy amerykańskiej na żadnem polu pracy sobie rady dać nie możemy. My ciągle jeszcze krwawimy z wielu ran i nie możemy się o własnych siłach dźwignąć z upadku. Nasze wołania mijają bez echa, ale gdy Ameryka woła swoim tubalnym, dolarowym głosem, świat jednak słyszy. Tak Rumunja, np., zaprzecza w żywe oczy, jakoby tam u niej się działy jakiekolwiek sprawy kapryodne. Czysta ona jest jak sama niewinność. Biją Żydów, wyrzucają z pociągów, zabijają bezkarnie, a mordercy bywają pasowani na bo

naterów narodowych — to wszystko nic, jak długo tylko Europa się odzywa. Gdy zacznie Ameryka wonć, to p. Cuza — to jest miano gatunkowe! — jednak struchleje.

Mamy w Paryżu jeszcze biura t. z. „Delegacyj żydowskich". Ale trudno pracować przy zupełnym braku funduszów. Kongres amerykański uchwalił przystąpić nanowo do tych Delegacyj, z niemi współpracować i pomagać do ich utrzymania. To jest zapowiedź niezmiernie ważna, bo oznacza ona, że odtąd Delegacje będą mogły rozwinąć całą swoją aktywność. Tak samo Kongres uchwalił uczestniczyć w zjeździe przedstawicieli mniejszości żydowskich w różnych krajach. Zjazd ma się odbyć w bieżącym roku w Europie. Oznacza to duży przybytek aktywnych sił.

Jednem słowem: Kongres żydowskj w Ameryce wraca do Europy, chce pomagać, współpracować, a to będzie dla żydostwa europejskiego dużą pomocą. Pomocą taka, jakiej ono bardzo potrzebuje.

Poprawki budżetowe senatu w komisji sejmowej

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 17 3 (Sin.) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej omawiano poprawki senatu do budżetu. Odrzucono jednomyślnie mimo ogromnego poparcia ze strony rządu wszystkie poprawki do budżetu ministerstwa sprawiedliwości, w szczególności co do podwyższenia uposażeń na prace ustawodawcze. Głosowanie to ma charakter polityczny i zwrócone jest zarówno przeciwko ministerstwu sprawiedliwości jak i przeciwko radzie prawniczej.

Przy budżecie ministerstwa komunikacji senat ustalił pozycję 500,000 złotych, którą sejm skreślił w związku z zamierzonem kupnem fabryki „Wagon". Zarówno rząd jak i niektórzy członkowie komisji przemawiali za tą poprawką, podkreślając, że umowa została zawarta i że prestige rządu wymaga jej dotrzymania. Poseł Sommerstein jako przewodniczący nadzwyczajnej komisji sejmowej w sprawie zbadania umów kolejowych zwrócił uwagę, że sprawa tego kupna jest również badana przez wymienioną komisję i że zaakceptowanie poprawki senatu przez komisję budżetową a następnie przez Sejm, byłoby sparaliżowaniem pracy nadzwyczajnej komisji. Nie chodzi tu o kwestję prestige'u. Argument ten był niejednokrotnie podawany przy innych transakcjach dla państwa niekorzystnych. Wobec tego stawia poseł Sommerstein wniosek na odrzucenie tej poprawki. Po przemówieniu posła Łypacewicza, który się do tego wniosku przyłączył, wniosek posła Sommersteina uchwalono jednomyślnie.

Rząd przeciwko zmianom systemu podatkowego

Przedstawiciel rządu demonstracyjnie opuszcza salę obrad komisji skarbowej.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 17. 3. Sin. Dziś obradowała Sejmowa komisja skarbowa. Na porządku dziennym były następujące sprawy: nowela do ustawy o podatku majątkowym, nowela do ustawy o podatku przemysłowym, nowela do ustawy o podatku od lokali. Przed porządkiem dziennym zabrał głos dyrektor departamentu skarbu p. Grodyński i oświadczył, iż rząd domaga się zdjęcia z porządku dziennego wspomnianych ustaw gdyż zmierzają one do naruszenia równowagi budżet., albowiem zmniejszają dochody bez wskazania innych źródeł pokrycia. Jest to szczególnie niebezpieczne w czasie rokowań o pożyczkę. Projekt noweli do ustawy o podatku majątkowym zostanie przedłożony w niedzielę radzie finansowej a następnie sejmowi.

W dyskusji poseł Łypacewicz poparł stanowisko rządu, natomiast posłowie Michalski, Maczyński, Sommerstein i Dunin wykazali, że komisja jest związana uchwałą sejmu, który przekazał powyższe wnioski do załatwienia.

W dalszym ciągu obrad przyjęto sprawozdanie komisji o noweli do ustawy o podatku majątkowym. Wobec tego przedstawiciel rządu p. Grodyński opuścił salę. Następnie przystąpiono do rozpatrywania noweli do ustawy przemysłowej (podatek obrotowy), o zwolnieniu od obrotu artykułów pierwszej potrzeby. Sprawę przekazano podkomisji, złożonej z 4 posłów, a mianowicie ks. Kaczyńskiego, Sommersteina, Wartalskiego i Ilskiego. Wniosek Ch. D. o ulgach podatkowych od lokali dla drobnych mieszkań został odrzucony. Za odrzuceniem głosowali przedstawiciele ZLN oraz Stronnictwa Chłopskie.

Niezwykły sukces kampanji palestyńskiej w Nowym Jorku

Dotąd zebrano miljon dolarów. — Wielka akcja palestyńska w Kanadzie.

Nowy Jork, 17 3. ŻAT. Do tej chwili zebrano miljon dolarów na rzecz kampanji palestyńskiej w Nowym Jorku z ogólnej sumy 2 i pół miljona. Horoskopy dalszej zbiórki są bardzo pomyślne.

Donoszą z Montrealu, iż nastąpiło tam otwarcie wielkiej kampanji palestyńskiej. Otwarcia dokonał profesor Weizman. Na publicznym mityngu prof. Weizman wygłosił dłuższe przemówienie, które przyjęte zostało z wielkim entuzjazmem. Na mityngu tym zebrano 100 tysięcy dolarów. (Patrz telegram na stronie 6-tej — Red.)

Optymistyczne wynurzenia Natana Straussa i Hermana Bernsteina o Palestynie

Nicea, 17 3. ŻAT. Znany filantrop żydowsko-amerykański Natan Strauss, który bawi obecnie w Nicei, oświadczył w rozmowie z przedstawicielem Żata, że obecny kryzys gospodarczy w Palestynie ma się ku końcowi. — Widoczne są znaczne postępy pracy żydowskiej w Palestynie — oświadczył p. Strauss. Potrzebne jest tylko skupienie wszystkich sił żydowskich dla wspólnej pracy. W podobnym duchu wypowiedział się redaktor Jewish Tribune, p. Herman Bernstein, który obecnie wrócił z Palestyny.

Pomarańcze palestyńskie do Rosji

Jerozolima, 17 3. ŻAT. Dziś wysłano po raz pierwszy od r. 1914 pierwszy transport pomarańcz palestyńskich do Rosji. Transport wynosi 7500 skrzyń. Istnieje nadzieja, że eksport pomarańcz palestyńskich do Rosji osiągnie wkrótce przedwojenne granice.

KRONIKA LWOWSKA

(Telefonem od naszego korespondenta)

Asymilanci lwowscy dążą do porozumienia z sjonistami

W związku ze zbliżającemi się wyborami do kahału lwowskiego odbyli tutejsi asymilanci z dr. Wasserem na czele w klubie mieszczańskim tajną konferencję na której powzięto uchwałę w myśl której asymilanci zgodzą się zawrzeć blok żydowski ze sjonistami pod warunkiem że sjoniści zrzekną się polityki krajowej i będą działali tylko w dziedzinach czysto-sjonistycznych.

Marsz. Rataj i pos. Witos we Lwowie

Lwów. 17. 3. (O) Dziś rano przyjechał z Warszawy do Lwowa p. marszałek sejmu Rataj w charakterze prywatnym Pan marszałek sejmu podejmowany był u inspektora Wilczyńskiego. Wieczorem p. marszałek Rataj wyjechał do jednej ze sąsiednich wsi do swego ojca, który nagle zachorował. P. marszałek Rataj zabawi u swego ojca do poniedziałku, poczem wróci do Warszawy.

Dziś rano przybył do Lwowa poseł Wincenty Witos, który bawił tu kilka godzin. Dziś o godzinie 11 przedpołudniem wyjechał pociągiem pośpiesznym do Krakowa. Krótki występ posła Witosa we Lwowie, pozostaje, jak się dowiadujemy z miarodajnego źródła, w związku ze zjazdem PSL Piasta, który odbędzie się 27 marca we Lwowie.

Proces o demonstracje uliczne w Stryju

„Międzynarodówka" na sali sądowej.

Lwów. 17. 3. (O) Ze stryja donoszą: Na dzisiejszej rozprawie przeciwko 43 uczestnikom u licznych demonstracyj w roku 1926 przesłuchano następujących oskarżonych: Stanisława Dekata Józefa Dobrzańskiego Rozalję Żyt, Józefa Stroickiego, Annę Wiatr, Abrahama Sternbacha, Józefa Hrynutka. Ten ostatni w czasie przesłuchania zaintonował Międzynarodówkę. Kilku oskarżonych powstało z miejsc i poczęło śpiewać wznosząc przytem okrzyki. Z trudem udało się przewodniczącemu uspokoić oskarżonych, poczem odroczono rozprawę do piątku do godziny 10 rano.

Z komisji administracyjnej

Warszawa, 17 3. (Sin.) Dziś odbyło się posiedzenie sejmowej komisji administracyjnej, na którem prowadzono w dalszym ciągu dyskusję szczegółową nad projektem o gminach miejskich. Dotychczas przyjęto około 100 artykułów, przyczem kilka artykułów odesłano do specjalnej podkomisji, która złoży swoje sprawozdanie pełnej komisji.

Stosunki polsko-niemieckie po Genewie

W czasie obrad genewskich stało się rzeczą wiadomą, że stosunki polsko-niemieckie, które się ożyły się w momencie przerwania rokowań handlowych przez Niemcy było aktem buty nacjonalistycznej, wzmożonej pod wpływem faktu, że nacjonaliści uzyskali przeważający wpływ na rząd Rzeszy. Brutalny ich krok odbił się nieprzychylnem dla nich echem na świecie.

Równocześnie nastąpił okres naprężenia stosunków angielsko-sowieckich, które postawiło Niemcy w kłopotliwej i drażliwej sytuacji wobec tego, że dotąd prowadziły flirt na dwie strony, kokietując i Rosję i Anglję i starając się w ten sposób wyciągnąć dla siebie największe korzyści. Przyszedł moment, w którym ta podwójna gra stała się znacznie trudniejszą i Niemcy mogą stanąć wobec przykrej dla nich potrzeby powzięcia jawnej decyzji.

W dalszym ciągu spór angielsko-sowiecki pociągnął za sobą intensywniejsze, niż dotąd zainteresowanie się Anglji Polską i wzmożone wysiłki Rosji, starającej się pozyskać wszelkimi możliwymi sposobami względy Francji. Sowiety w tym celu próbują rozdmuchać na nowo w opinji antagonizm francusko-włoski i wzbudzić we Francji nieufność w stosunku do Anglji. A równocześnie dają do zrozumienia, że w ważnej dla obywateli francuskich sprawie długów rosyjskich gotowe są poczynić Francji ustępstwa. W ten sposób więc pozycja Francji i Polski na arenie międzynarodowej wzmocniła się.

Opinja niemiecka poczęła sobie zdawać sprawę z tej niepomyślnej dla siebie sytuacji. Sfery demokratyczne i lewicowe raz po raz akcentują potrzebę dobrych stosunków z Polską, gdyż pojednawcza polityka prowadzona przez Niemcy wzmacnia ich szanse międzynarodowe. Zerwanie stosunków handlowych z Polską pożądane dla agrarjuszów niemieckich, jest niekorzystne dla przemysłu niemieckiego, który ze swej strony żąda nawiązania zerwanych pertraktacyj. Pod wpływem tych wszystkich czynników Niemcy, w których ręku była inicjatywa w tej sprawie, gdyż one to właśnie były powodem zerwania, objawiły skłonność wszczęcia na nowo rokowań.

Sprawa szkolnictwa mniejszości na Górnym Śląsku zakończyła się również sukcesem Polski. Nad wyborem szkoły przez dzieci, względnie przez ich rodziców, roztoczona będzie kontrola. Dokonywać jej będzie szwajcarski inspektor. Rada Ligi ogłosiła tezę, że szkoły mniejszości przeznaczone są dla mniejszości i że wobec tego dzieci, posługujące się w życiu rodzinnem językiem polskim, nie powinny być przyjmowane do szkół niemieckich.

Pomyślna sytuacja Polski w Genewie w tych sprawach opiera się w znacznej części na tem, że Polska reprezentowana jest w Radzie Ligi.

Rozpowszechniajcie „Nowy Dziennik"

JAN WIKTOR

Ślepy koń

3) (Ciąg dalszy)

— Hi — hi — niech bije niewolnika, ma najświętsze prawo na świecie — prawo kija.

Dla niego człowiek wyobrażeniem bata.

Często ukradkiem stawałem obok dyszla, chcąc pomóc. Za pierwszym razem nogi zwierzęcia przywykłe od lat do tego samego jednostajnego chodu poplątały się, potknęły, jakbym rzucił pod kopyta kłodę, kamień mej litości. — Z wysiłkiem dźwignął głowę, patrzał na mnie niemym wyrzutem. Zadrżałem na widok grozy tych oczodołów. Sięgnąłem w ich pieczary, sięgnąłem w odmęt duszy wyrobnika i poznałem jedno uczucie: zemstę i nienawiść urągającą Bogu i ludziom... zaś wargi, powykrzywianc szyderczym chichotem, zakuły w sobie wyraz taki, jakby ktoś dziesiątkami kijów dniem i nocą wsiekał śmiech w skaleczenia.

Powlókł się dalej. Kiedym kroczył obok, odpychał mię wzgardliwem milczeniem. Czułem, że wykrzyczałby słowa:

— Ty taki sam ścierwo jak i inny. Twoja pomoc kijem i krzywdą podparta, a może litością...

Wkrótce jednak poznał siłę mych ramion. Poczuł ulgę. Poznał, że go nigdy nie skrzywdzę. Cicho rżał, witając moje kroki, wiedząc, że nie podniosę ręki na niego, że nie urażę go ani słowem.

W milczeniu pracowaliśmy. Mijały długie godziny powoli, jednakie, podobne do siebie jak dwie krople znoju na obliczu wyrobnika.

Jedynym celem była ścieżynka zamkniona kołem naszego trudu. Szliśmy pospołu umęczonym krokiem. W każdej chwili wsłuchiwaliśmy się w żywe odgłosy kieratu, tego nieodłącznego towarzysza wspólnej niedoli, który był druhem dozgonnym jak skrzyp sznurów dla wisielca. W czasie roboty naśladowałem ruchy konia. Stawałem się do niego podobny. Zaprzągnięci byliśmy do jednej doli, jednako żyliśmy i tak z nim byłem zbratany, że czułem każdy wysiłek wyrobnika, jego mięśniami wlokłem ciężar, jego mrok dźwigałem, kiedy się potknął o grudę, całą moją istotę wstrząsał dreszcz nieszczęśliwego zwierzęcia, bat spadał na jego grzbiet, a świst na moją duszę i obydwaj jednako cierpieliśmy...

Każdy dzień wdeptywać w pamięć obrazy witane przekleństwem, jak myśmy wdeptywali w ziemię znój i przekleństwa.

Z koniem zespolony byłem na śmierć i przyjaźń godzinami pracy, dumań, nienawiści zwierzeń.

Zrazu dusza jego była dla mnie zagadką. Czułem tylko, że w pieczarach nocy są tajemnice nietknięte, niezbadane, podobne do ociemniałych ptaków, szamocących się rozpacznie, tęskniąc za światłem, są uczucia mogące się pomieścić w wielkiej czarnej łzie, wypłakanej przez oślepłe oczy, która zawisła nad bezdnią serca. Z życzliwością zbliżyłem się do jego świata, na straży którego te dwa oczodoły stały, niby dwie strażnice męki, dwa wyrazy najstraszliwszych dziejów, tak bolesnych, jak krzyk więźnia, który rodzi się i umiera nie oglądając słońca. W osierdziu moim odbiły się sprawy zwierzęcia, myśli uczucia mające własny kształt, własną treść, rozumiejące szmer rodzących się ciemności.

Posłyszałem wszystkie drgnienia, wszystkie skargi, przekleństwa skrzywdzonego życia, w którem dni i godziny były jako placówki łez i potu rozstawione po łanach wyzysku, po łanach bezbrzeżnej nocy.

Dnie robocze były dniami samotnych wczuwań się w ból ślepego konia, były istotnem stawaniem się żywego bolu we mnie. Nieraz chciałem go określić, ale wiedziałem, że nie zdołam go wyrazić żadnem ludzkiem słowem. Trzebaby było wszystkie światła pogasić na ziemi i niebie, wszystkie uczucia przemienić w skowyt ciemności i dopiero wołać do gwiazd pogasłych, do słońc oślepłych. I one wtedy dopiero zrozumiały by... Bo czyż inaczej można pojąć tę okropną świadomość, że się nigdy — przenigdy nie spojrzy na świat, czyż można zdrowemi zmysłami pojąć i przemierzyć mrok idący przez życie do dołu na okopowisku, przekraczający go i sięgający krańców wieczności.

Czułem bezbrzeżną litość, patrząc na ślepca, myślałem: od lat chodzi w kieracie wyzysku, po tej samej ścieżce, na której co krok znajduje to własny pot, to łzy, to przekleństwo, a bat ze świstem go popędza, aby chyżej podążał ku tym niemym, jedynym świadkom i aby pokaleczonemi kopytami je rozgniótł i zadeptał. Idzie. Każde tętno odrywa się i w kroplach potu pada. Co dnia mniej życia, każda chwila jest sygnałem śmierci, ale ta śmierć się nie zbliża, bo śmiercią jest całe życie, bo ziemia jest wielkim grobem nocy.

Nieraz przy pracy ukradkiem opierałem czoło o sparszywiałą szyję i pełen współczucia szeptałem cicho w mroki duszy jego.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Podróż prezydenta Masaryka

Prez. Masaryk w Genewie. — Podróż do Palestyny. — Konferencje Dra Jacobsona z prez. Masarykiem i min. Beneszem.

(Od naszego korespondenta genewskiego)

Genewa, 14 marca.

Historyczna weranda pałacu Ligi Narodów, gdzie odbywają się posiedzenia Rady, doczekała się kilka dni temu nielada zaszczytnej i rzadkiej wizyty: w pierwszym rzędzie szeregu nielicznych, dla dyplomatów i publiczności zarezerwowanych krzeseł, siedział Tomasz Masaryk, jako zwykły widz i słuchacz. Nieustraszony bojownik o prawo samostanowienia o sobie narodów i jeden z najwybitniejszych współtwórców Nowej Europy przysłuchiwał i przypatrywał się — po raz pierwszy — „incognito“, obradom światowego aeropagu. 77-mioletni starzec milczał i nie udzielał się nikomu z swoich wrażeń, ale w oczach jego wyczytać można było wielkie wzruszenie i jakby tkliwą radość ojca widzącego w dziele syna urzeczywistnienie swoich marzeń...

Po trzydniowym pobycie w Genewie wyjechał prez. Masaryk dziś rano do Marsylji, skąd — wraz z córką, sekretarzem Drem Kuczerą oraz lekarzem przybocznym Drem Meissnerem — udaje się na sześciotygodniowy pobyt do Egiptu, Palestyny i Grecji. Według informacji zebranych w otoczeniu prezydenta, pobyt jego w Palestynie przypadnie na pierwszą połowę kwietnia i potrwa około 6-ciu dni. Prócz zwiedzenia miejsc świętych i kilku zabytków historycznych Palestyny, zamierza dostojny gość poświęcić większą część swojego czasu oglądnięciu sjonistycznego dzieła odbudowy siedziby narodowej. Po zwiedzeniu w Jerozolimie Uniwersytetu Hebrajskiego i Bibljoteki Narodowej, przewidziana jest jednodniowa wycieczka do Tel-Awiwu, stamtąd ma się prez. Masaryk udać na północ celem zwiedzenia kilku najpiękniejszych kolonij w Emek, poczem via Haifa udaje się do Grecji.

W czasie swojego pobytu w Genewie prezydent Masaryk przyjął na specjalnej audjencji przedstawiciela Organizacji Sjonistycznej przy Lidze Narodów, Dra Wiktora Jacobsona i wyraził mu swoje szczere sympatje dla pracy sjonistycznej, zaznaczając, że postara się oglądnąć jaknajwięcej z jej dotychczas osiągniętych rezultatów w Palestynie.

Dr. Jacobson odbył również dłuższą konferencję z p. ministrem Beneszem na temat aktualnych zagadnień polityki sjonistycznej oraz działalności towarzystw propalestyńskich w kilku państwach europejskich. M. K-y.

W kalejdoskopie prasy

Polityczne wolty i cyniczne oszustwa. — W poszukiwaniu wrogów! — Napaść na posła Reicha. — „Nawet“ Morgentau... — Biedna Rumunja i biedne Węgry... — „Potężny czynnik polityki międzynarodowej“.

Fejletonista półoficjalnej „Epoki“ w ten sposób określa swe stanowiska wobec reformy ordynacji wyborczej do ciał ustawodawczych:

> Pogląd na ordynację wyborczą stanowi doskonałe kryterjum politycznych dążeń i zamiarów. Równe prawo wyborcze jest kamieniem węgielnym demokracji, a zarazem — kamieniem obrazy dla wszystkich odmian społecznego wstecznictwa. Tu nie może być porozumeinia. Nie osiągnie go prawica przez polityczne wolty, przez cyniczne oszustwa. Nie czem innem są pomysły wyrażone w nowym projekcie ordynacji wyborczej. Zasada równości w głosowaniu jest niby zachowana: każdy głosuje. Ale walor oddanego głosu ma być rozmaity: danej grupie wolno wybrać mniejszą ilość posłów, niż grupie innej, ilościowo takiej samej. W. ten sposób ma się ograniczyć zagwarantowane konstytucją prawa mniejszości narodowych. Nacjonalizm polski zdaje się wołać całem gardłem pod adresem tych mniejszości: wrogów, jaknajwięcej wrogów państwa!
>
> Drugie hasło: zmniejszenie ilości posłów. Niby słuszne, rozsądne. Ale chodzi tylko o to, żeby przez odpowiednią arytmetykę i geometrję wyborczą zachować swój stan posiadania, a osłabić reprezentację innych odłamów ludności.

Bardzo słusznie, ale czy to stanowisko organu półurzędowego jest też stanowiskiem — rządu?...

Lewicowy „Kurjer Poranny“ zamieszcza tasiemcowy list swego korespondenta paryskiego z ostrym atakiem na pos. Reicha, jako członka polskiej delegacji parlamentarnej. Wywody p. Antoniego Potockiego mogłyby zupełnie swobodnie figurować w Dwugroszówce.

A więc: pos. Reich nie wspomniał o polskiej tolerancji,

> przemilczał fakt, ustalony nawet przez Morgentaua, że w Polsce pogromów nie było.

(to „n a w e t przez Morgentaua“ dowodzi, jak doskonale p. korespondent orjentuje się w sprawach żydowskich!)

> przemilczał wreszcie skromne, ale istotne wysiłki rządu polskiego do rozszerzenia praw zbiorowych już pełnoprawnego indywidualnie obywatela żydowskiego.

Za to pos. Reich

> rzucił na polskim bankiecie niepolityczne oskarżenie o gwałty nad Żydami zaprzyjaźnionej z Polską Rumunji i Węgier. Było to echo kampanji zajadłej, którą toczy prasa komunistyczna i po części kartelowa z temi państwami.

(aluzja, jakoby „kampanja“ żydowska miała coś wspólnego z prasą komunistyczną, czy nawet prasą kartelu lewicowego, w sam raz kwalifikuje się do organu p. Sadzewicza!).

A potem generalny atak p. Potockiego:

> Dr. Reich, pominąwszy Polskę, że tak powiem ponad nią, wygłosił entuzjastyczny dytyramb na cześć Francji, nawołując ją do tradycyjnej roli obrony słabych w imieniu „najsłabszego narodu na świecie“. Ten epitet „słabości“ wobec potężnego czynnika polityki międzynarodowej, jaką jest prasa i akcja żydowska we wszystkich krajach wywołał nawet pewną wesołość na sali.
>
> Przemówienie dra Reicha nie zrobiło krzywdy Polsce, gdyż było przesadne, nie zrobiło korzyści sprawie żydowskiej, gdyż było niesprawiedliwe. Ofiarowanie pomocy narodu żydowskiego Francji ponad głową Polski nie mogło nie zazgrzytać w uszach realnych polityków francuskich groźbą niepożądanych komplikacyj...

Nauka p. Nowaczyńskiego, serdecznego i zaciętego wroga p. Potockiego, nie poszła w las: „prasa i akcja żydowska we wszystkich krajach“ to potęga, to mocarstwo anonimowe, a oni krzyczą, że są „najsłabszym narodem na świecie“...

Panowie antysemici oraz nasi kochani z pod znaku „lewicy“ polskiej chcieliby prawdopodobnie, ażebyśmy pogromy nazywali ekscesami, a o ekscesach — dyskretnie milczeli.

T a k słabymi naprawdę jeszcze nie jesteśmy, choć do „potężnego czynnika polityki międzynarodowej“ coś niecoś nam jeszcze brakuje... (b)

Ze sceny i estrady

— **Z KRAKOWSKIEGO TEATRU ŻYDOWSKIEGO.** Dziś w piątek teatr zamknięty z powodu generalnej próby artystycznej rewji purimowej. Wieczór sobotni zapowiada się niezwykle wesoło ze względu na humorystyczny i bardzo urozmaicony program, na który składają się wesołe komedje Szaloma Al ichema i Józefa Tunkelera, oraz oryginalny sketch humorystyczny spółki autorskiej Koren et Freund, pt. „Zlate przed bezn szel mate“, osnuty na tle ostatnich emocjonalnych przeżyć „Zlatki“ rabinki dolarowej. Sketch jest przeplatany obficie pieśniami sparodjowanemi przez dyr. B. Sperbera, który kieruje też częścią muzyczną wieczoru. Rewja purimowa odegrana będzie w sobotę o godz. 7-mej wiecz. i 9 wiecz., oraz w niedzielę o godz. 8 wieczór, zaś w niedzielę popołudniu jako przedstawienie popularne nader wesoła komedja D. Pinskiego „Der Ojcer“ (Skarb. Przedsprzedaż biletów już się rozpoczęła.

— **Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.** Dziś w piątek poraz 13-ty „Mecenas Bolbec i jego mąż“, komedja Berr-Verneuvill'a z p. Starską iNiewiarowiczem w rolach głównych. Jutrzejszy wieczór zapełni uroczysta akademia ku czci Józefa Piłsudskiego urządzona przez obywatelski Komitet obchodowy Premjera „Franka Rakoczego“ Władysława Orkana w niedzielę wieczorem. Sztukę reżyseruje p. Sosnowski.

— **TEATR POPULARNY „NOWOŚCI“.** „Tomcio Paluch“ po tylu przygodach w świecie zajechał na siedmiomilowych butach i do Krakowa, przyjęty entuzjastycznie przez naszych milusińskich, których zadziwił swoją mądrością i sprytami, zagości krótko w naszem mieście, bo tylko jeszcze dzisiaj, w sobotę i niedzielę o 4-tej popł. W sobotę i w niedzielę wieczór o 7.0 „Tortury śmiechu“, wybór najlepszych skeczów. Reżyseruje i konferuje L. Zbucki.

ARTUR RUBINSTEIN, genjalny pianista, którego sława rozbrzmiewa po całym świecie i którego koncerta cieszą się wszędzie tak olbrzymiem powodzeniem, że bilety są zawsze na kilka dni przedtem wysprzedane, wystąpi w Krakowie tylko raz jeden, a to w niedzielę, 20 bm. w Starym Teatrze.

KARIN MICHAELIS, słynna duńska powieściopisarka, autorka dzieła „Niebezpieczny wiek“, wygłosi we czwartek, 24 marca w Starym Teatrze odczyt na temat „Miłość — małżeństwo i rozwód“. Bilety są już do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

—o—

REPERTUARY TEATRÓW KRAKOWSKICH

KRAKOWSKI TEATR ŻYDOWSKI (Bocheńska 7)
(pocz. o godz. 8 wiecz.)

Piątek: Teatr zamknięty.
Sobota: Rewja purimowa (dwa przedstawienia: pocz. o godz. 7 i 9 wiecz.).

TEATR MIEJSKI IM. J. SŁOWACKIEGO
(pocz. o godz. 7'30 wiecz.)

Piątek: „Mecenas Bolbec i jego mąż“. (popularne).
Sobota: Uroczysta Akademja z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego.

TEATR POPULARNY „NOWOŚCI“
(pocz. o godz. 7'30 wiecz.)

Piątek: „Tomcio Paluch“.
Sobota g. 4 pop.: „Tomcio Paluch“. Godz. 7.30: „Tortury śmiechu“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

WARSZAWA: „Ben Hur“.
UCIECHA: „Ben Hur“.
SZTUKA: „Księżna Gdańska“.
PROMIEŃ: „Gorączka złota“ (Charlie Chaplin).
NOWOŚCI: „Niech żyją spódniczki“.
REDUTA: „Postrach bokserów“ i „Miljoner“

Tomasz Mann a żydowscy literaci

Tomasz Mann był gościem warszawskiego Pen-Klubu. Prasa warszawska na ogół bardzo chłodno witała wielkiego pisarza. Byliśmy jednem z nielicznych pism w Polsce, które wizycie Manna poświęciły więcej uwagi.

Mimowoli nasuwają się reminiscencje z Claud Farrerem, tym płytkim francuskim bawidamkiem. Ileż huku było wtenczas w warszawskiej prasie! A przecież jakaż przepaść między Mannem a takim Farrerem!

Ale zostawmy tę sprawę na uboczu, bo tytuł artykuliku obowiązuje. Żydowscy literaci nie zetknęli się wcale z Mannem. A bawi teraz w Warszawie Szalom Asz, najwybitniejszy żydowski pisarz.

Żydowskich literatów nie zaproszono. Kto? Panowie Kaden-Bnadrowski, Strug, Zofja Rygier- Nałkowska, Karol Irzykowski, młodzi poeci z Wierzyńskim i Słonimskim na czele. Doprawdy nie chce się w to wierzyć, by ci ludzie świadomie chcieli otoczyć Manna kolczastym drutem. Zaszło, być może, nieporozumienie, przeoczenie...

Przeoczenie niezmiernie charakterystyczne. Każdy z tych panów w wywiadach z żydowskimi dziennikarzami ubolewał nad brakiem kontaktu żydowskich i polskich literatów, każdy z tych panów, gdy we własnem wystąpi imieniu, dalekim jest napewno od jałowego antysemityzmu. Ale gdy występują razem, gdy mają reprezentować polskie piśmiennictwo, zapominają o tem gorliwie.

Pominięcie żydowskich literatów jest policzkiem, ale doprawdy nie hańbiącym żydowskich literatów... Assi.

Przegląd gospodarczy

Rewizja taryf kolejowych

Ministerjum komunikacji prowadzi obecnie pracę nad gruntowną rewizją dotychczasowych taryf kolejowych. Chodzi o dokładne sprecyzowanie tych taryf, o usunięcie różnych niedokładności i dziwolągów, jakie się zakradły do nich w czasie dorywczego często ich ustalania itd. oraz o zapewnienie państwu możliwie największych dochodów z kolei przy jednoczesnem uwzględnieniu potrzeb i warunków różnych dziedzin życia gospodarczego kraju. W rewizji taryf współpracują ze specjalnem biurem rewizji taryf kolejowych, powołanem do życia w centrali min. komunikacji, wszystkie dyrekcje kolejowe oraz organizacje gospodarcze: przemysłowe, handlowe, rolnicze itd.

Pierwsza część tych prac, dotycząca rewizji nomenklatury kolejowej, mającej zastosowanie w taryfach, dobiega końca. Na dzień 4 maja r. b. ta część prac będzie zakończona. Całkowita rewizja taryf kolejowych jest jednak jeszcze kwestją szeregu miesięcy i przed końcem tego roku ukończona prawdopodobnie nie zostanie.

Ulgi podatkowe przy eksporcie półfabrykatów i wyrobów gotowych

Władze skarbowe wyjaśniły, że w myśl ustawy o państwowym podatku przemysłowym z ulgi podatkowej przy eksporcie półfabrykatów i wyrobów gotowych korzystają nietylko przedsiębiorstwa przemysłowe, lecz i handlowe, chociażby eksportowały towary cudze. — Przedsiębiorstwa te muszą jednak wykupywać odpowiednie świadectwa przemysłowe. Jedynie eksporterzy trzody chlewnej bydła i wszelkiego rodzaju ziemiopłodów opłacają pół procent podatku pod warunkiem, że wprowadzą księgi handlowe, w przeciwnym razie opodatkowane zostają normalną 2 proc. stawką.

Kanał Śląsk — Gdańsk

Onegdaj pod przewodnictwem zastępcy województwa krakowskiego inż. Jarosławieckiego odbywały się w Katowicach obrady w sprawie budowy kanału węglowego Śląsk—Gdańsk.

Lnija ta, według obliczeń dyr. Skalki, jest o 330 km, krótszą, niż linja Wisły. Kanał węglowy może być wybudowany w przeciągu 8 lat, podczas, gdy regulacja Wisły, celem uspławnienia jej trwałaby blisko 30 lat.

Zebranie zakończyło się wybraniem komisu technicznej i utworzeniem komisji organizacyjnej, w skład której weszli wojewodowie: Darowski, Grażyński, Manteufel, Jaszczołt i Młodzianowski.

Ameryka za wysokiem cłami ochronnemi

Delegacja amerykańska na międzynarodową konferencję gospodarczą została ostatecznie ustalona. Przewodniczącym jej został Henri Robinson, znany ze współpracy z Davesem. delegatami są same osoby prywatne, zamianowane przez rząd. Delegacja nie posiada oficjalnego charakteru, ale jej stanowisko jest bardzo ważne, ponieważ jest bądź co bądź wyrazem opinji rządu. Interesującem jest więc już teraz stanowisko delegacji, która w zasadzie oświadczy się przeciwko wszelkiej redukcji wysokich amerykańskich ceł ochronnych. Amerykanie są za zniesieniem w Europie wszelkich ograniczeń handlowych, ale dla Ameryki chcą zachować swój wał ochronny wysokich ceł, obawiając się europejskiej konkurencji.

Jak wiadomo, międzynarodowa konferencja gospodarcza zwołaną zostanie na maj br. Dotychczas przyjęło 21 narodów zaproszenie. Odmówiły tylko Rosja i Hiszpanja.

—o—

DOCHODY PODATKOWE W LUTYM. Według tymczasowego zestawienia za luty br. wpływy z danin publicznych i monopoli państwowych w porównaniu z kwotami preliminowanemi na ten miesiąc wykazują nadwyżkę. Preliminowano z tych źródeł 139.4 milj. zł., faktycznie wpłynęło 141,2 milj. zł. Nie osiągnęły preliminowanej wysokości niektóre podatki bez pośrednie, jak: gruntowy, od nieruchomości miejskich, przemysłowy, oraz podatek majątkowy (mniej o 2,4 milj. zł.); znaczną natomiast nadwyżkę wykazują dochody z monopoli państwowych (o 1 mil. zł.), opłaty stemplowe (o 1,2 milj. zł.), oraz niektóre podatki pośrednie (od cukru, nafty o 1,1 milj. zł.); ogółem nadwyżka wynosi 1,8 milj. złotych.

KONWERSJA LISTÓW ZASTAWNYCH B. BANKU GALICYJSKIEGO DLA HANDLU I PRZEMYSŁU zatwierdzona została już przez rząd. Konwersję tę przeprowadza od dnia 20 bm. Bank Małopolski w Krakowie, a to w ten sposób, że listy zastawne wydane do 31 lipca 1914 przerachuje się na 14 zł 50 gr. za 200 Kor. wydane od 1. 8. 1914 do 31. 12. 1918 na zł 7 za 200 Kor., wydane w roku 1919 na 1 zł za 200 Kor., wydane w roku 1920 na 2 zł za 1000 kor, (wzgl. 700 marek), wydane w roku 1921 na 0.10 zł za 700 marek, a wydane w roku 1922 na 0.04 zł za 700 marek.

Listy zastawne emitowane po 31 grudnia 1919 będą wykupione za gotówkę, zaś wcześniejsze będą przestemplowane na kwoty złotowe.

BRAKI ORGANIZACYJNE W HANDLU Z NIEMCAMI. Konsulaty polskie w Niemczech zwróciły uwagę odpowiednich czynników na to, że kupiectwo polskie przejawia bardzo mało inicjatywy w poszukiwaniu terenów zbytu, a większość dokonywanych transakcyj wypływa z poszukiwania danego artykułu przez importerów niemieckich. Wobec tego zaprojektowane zostało utworzenie specjalnego organu kupieckiego w Polsce, któryby stale informował nasze placówki konsularne o poziomie cen dla ułatwienia konsulatom pracy w nawiązywaniu kontaktu z odpowiedniemi działami importu niemieckiego. (v).

ZNIŻKA KOLEJOWA NA TARGI SZWAJCARSKIE. Dla osób, udających się do Szwajcarji w celu zwiedzenia Targów, które odbędą się w okresie od 2 do 12 kwietnia br., obniżona została opłata wizy wjazdowej do 5 zł. Przyznane również zniżki na kolejach szwajcarskich. Zaznaczyć należy, że na targach tych re prezentowany będzie wyłącznie przemysł szwajcarski. (v).

Lista Nr. 76

Funduszu Łańcuchowego

na rzecz Żydowskiego Domu Akademickiego w Krakowie.

(Datki składać należy na konto PKO 406.365)

I. Mieczysław Petersil z Katowic składa 15 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Jerzego Manelę w Katowicach, 2 Leopolda Kohna w Katowicach, 3. Dyr. Władysława Kaftala w Katowicach. 4. Dyr. Stanisław Bajera w Katowicach, 5. Tadeusza Wolfsohna z żoną w Katowicach, 6. PP. Scheiera i Kohanego w Katowicach, 7. Leopolda Josefowicza w Warszawie.

II. Zygmunt Salomon z Inzensdorfu składa 15 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Dra M. Altmanna w Bolechowie, 2. Leona Süssmanna w Drohobyczu, 3 Józefa Löwenkopfa w Drohobyczu, 4. N. Seemanna w Bolechowie, 5. Salo Keila w Tarnowie, 6. Leizera Salomona w Tuchowie, 7. Wolfa Schnura w Bolechowie. 8. Leona Eisenberga w Galatz (Rumunja), 10. I. Strassmann w Galatz (Rumunia).

III. Dr. N. Weiss ze Skawiny składa 15 zł. i wzywa do złożenia odpowiedniej kwoty: 1. Dra Stanisława Eichenbauma w Skawinie, 2. Jakóba Kleinberga w Skawinie, 3. Wolfa Tischa w Skawinie, 4. Zwika Lipschütza w Skawinie.

IV. Meilech Thumin z Jasła składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Żyd. Kółko Amatorskie w Jaśle, 2. Stowarzyszenie „Jeszurum“ w Jaśle, 3. Czytelnię kobiet Żyd. w Jaśle, 4. Żyd. Koło Akademików „Ognisko“ w Jaśle, 5. Mosesa Fausta w Jaśle.

V. Dr. E. Sack z Birczy składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Dra Edmunda Redlicha w Przemyślu, 2. Dra Marka Türkla w Przemyślu, 3. Dra Zygfryda Diamanta w Przemyślu, 4. Dra Mateusza Gansa w Przemyślu, 5. Henryka Goligera w Przemyślu, 6. Dra Bernarda Blecha w Przemyślu, 7 Dra Berischa Knopfa w Birczy, 8. Hermana Kamera w Dubiecku, 9. Dra Edmunda Majera w Dubiecku. 10 Dra Aleksandra Steinhardta w Przemyślu.

VI. Dr. S. Teufel ze Strumienia składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: Maksa Heckera w Strumieniu, 2. Natana Goldberga w Strumieniu, 3. Mauricego Silbigera w Strumieniu, 4. Leona Kahanego w Strumieniu.

VII. Salomon Jules z Krynicy składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Salomona Ullmanna w Krynicy.

VIII. E. Kornblum „Papeterja“ ze Lwowa składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: K. I. Marela we Lwowie, 2. Adolfa Hölzla we Lwowie, 3. Samuela Baracha we Lwowie, 4. E. Wildera we Lwowie.

IX. Henryk Gutfreund z Nowego Targu składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Leiba Randa w Nowym Targu. 2. Szymona Englandera w Nowym Targu, 3. Samuela Birnsteina w Nowym Targu, 4. B. Kolbera jr. w Nowym Targu, 5. Jakóba Schiffa w Nowym Targu, 6. Izraela Jereta w Nowym Targu, 7. Eljasza Lindenberga w Nowym Targu. 8. Adolfa Goldsteina w Zakopanem.

X. Lazar Pfefferbaum składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: Herza Pfefferbauma, 2. Henryka Kilberta, 3. Inż. Jana Kurzera, 4. Adolfa Schora w Bytomiu, 5. Hermana Margoschesa we Lwowie, 6. Dra Joego Grübla we Wiedniu, 7. Juljusza Abuscha w Bielsku.

XI. Dr. Maksymiljan Goldwasser składa 20 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: Dra A. Komito w Sokołowie, 2. Dra Różę Horowitzową, 3. Edmunda Kranza we Wiedniu, 4. Leona Abrahamowicza.

XII. Dr. Zygmunt Paster składa 5 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Dra Norberta Obrowicza w Przemyślu, 2. Dra Bernarda Grünspanna w Rudniku, 3. Dra Józefa Kirschnera, 4. Dra Bronisława Rubina w Tarnowie.

XIII. Ludwik Weiss ucz. kl. III posp. składa 5 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Michasia Feldbluma, 2. Braci Hersteinów, 3. Karolka Knolla, 4. Henrysia Tislowitza, 5. Adasia Weinsberga, 6. Kubusia Weissmanna.

XIV. Dr. Adolf Schwarzbart składa 25 zł., Ignacy Berenhaut 10 zł., Dr. J. Waldmann z Dobczyc 10 zł., J. Nacht 5 zł. Herman Kolber z Zakopanego 10 zł. Dr. Maryla Grünberg 5 zł. Dr. D. Kreuzenauer z Sambora 10 zł., S. Engländer z Nowego Sącza 20 zł. Józef Ehrlich z Zakopanego 20 zł. Henryk Frister 5 zł. Dr. Samuel Pilzer 25 zł.

Wzrost wpływów Keren Hajessod w lutym

Żiko donosi: Do Centrali Keren Hajessod w Jerozolimie wpłynęło w lutym br. 47.330 f. szt. Z tego w St. Zjednoczonych zebrano 21.935 f. szt., w Afryce południowej 5.000, w Rumunji 528, Szanghaju 3.039, w Niemczech 2.699, w Holandji 1.733, w Polsce 1.279 f. szt. Żydzi sefardyjscy w Argentynie zebrali 1.000 f. szt.

Otwarcie kampanji na rzecz Keren Hajessod w Kanadzie

W Kanadzie zapoczątkowano wielką akcję na rzecz Keren Hajessod. W otwarciu akcji wziął udział **prof. Weizmann.** W czasie uroczystości wręczyli przywódcy sjonistyczni z Kanady Drowi Weizmannowi **czek na 100.000 dolarów dla Keren Hajessod,** jako pierwszą sumę uzyskaną z kampanji.

Wielki zapis testamentarny na rzecz Palestyny

Jak donosi londyńska „Zeit“ zapisał generalny dyrektor „Jewish Chronicle“, Izrael Davis 80.000 funtów szterlingów na odbudowę Palestyny. Izrael Davis należał do najbogatszych kupców londyńskiej City. Od szeregu lat stał na czele rady nadzorczej „Jewish Chronicle“.

O kierunek polityki krajowej sjonistów w Czechosłowacji

Praga (ŻAT). Podczas odbytego tu ostatnio plenarnego posiedzenia komitetu centralnego organizacji sjonistycznej w Czechosłowacji omawiane były szczegółowo wszystkie kwestje związane z polityką krajową. Jak wiadomo, w kwestji sjonistycznej polityki krajowej w Czechach panowały znaczne różnice zdań, które w swoim czasie doprowadziły nawet do dymisji przewodniczącego żydowskiej Rady Narodowej Dra Singera, reprezentującego **kierunek umiarkowany i dążącego raczej do porozumienia z większością narodową.** Natomiast Dr Margulies jest wyrazicielem zasadniczej **polityki narodowej mniejszości żydowskiej w ścisłym związku z innemi mniejszościami narodowemi w Czechosłowacji.** Trzeci kierunek, który zupełnie negował uprawianie polityki krajowej, nie znalazł oddźwięku. Wobec stwierdzenia przez Dra Singera, że on również zgadza się w zasadzie z polityką mniejszościową, komitet centralny uznał, iż w kwestji tej panuje jednomyślność, a zatem kwestja dymisji Dra Singera nie jest aktualna.

Wybrana została specjalna komisja, która czuwać będzie nad działalnością polityczną związków sjonistycznych w kraju.

Znowu legenda o mordzie rytualnym

Berlin (ŻAT). Tutejsze pismo „Welt am Montag“ donosi z Tylży co następuje: „W lutym br. miejscowa grupa „Völkische“ umieściła na tablicy gazetowej w jednym z najruchliwszych punktów miasta egzemplarz pisma antysemickiego „Der Judenspiegel“, który wisiał w przeciągu dwóch tygodni. Na stronie tytułowej wspomnianego pisma widniała rycina, przedstawiająca grupę Żydów o długich brodach, odzianych w długie chałaty i wysokie czapki, którzy zarzynają osobnika średniego wzrostu i zbierają jego krew do specjalnego naczynia. Ohydna ta rycina miała przedstawiać scenę zamordowania ucznia gimnazjalnego Wintera, który zginął w roku 1900 wśród tajemniczych okoliczności w Chojnicach. Artykuł, do którego niecna fantazja „Völkische“ wymyśliła ten rysunek, prawi o mordzie rytualnym. Zaznaczono tam wprawdzie, że ani śledztwo policyjne, ani dochodzenia sądowe nie potwierdziły podejrzenia o winie Żydów chojnickich w tym mordzie; lecz nie powstrzymało to autorów artykułu od rzucenia bezmyślnych i zbrodniczych oskarżeń pod adresem ogółu żydowskiego. W artykule powiedziane jest m. in., że w Niemczech stwierdzono (?) 300 mordów rytualnych. Fakt, iż żydożercy na dowód prawdy swoich twierdzeń przytaczają niczem nieuzasadnione i całkowicie urojone oskarżenia, świadczy aż nadto dobitnie o kłamliwości oszczerstw antysemickich“.

Do powyższego „Welt am Montag“ dodaje: „Musimy wyrazić nasze zdziwienie z powodu faktu, że władze m. Tylży dozwoliły figurować bezkarnie temu podburzającemu rysunkowi przez szereg tygodni w miejscu publicznem. Antysemici mogą wreszcie mieć najbardziej idjotyczne opinje w tej sprawie, rzeczą jednak władzy jest wystąpić przeciwko tego rodzaju matactwom z chwilą, gdy zaczynają one zagrażać bezpieczeństwu publicznemu“.

—o—

ZAWZIĘTE WALKI WŚRÓD CHASYDÓW W MUNKACZU. Chasydzi rabina z Munkacza kolportują ulotki przeciwko kazaniu rabina Meira Berlina, przewodniczącego organizacji Mizrachi. W ulotce ogłoszony jest „Isur“ przeciwko rabinowi Berlinowi, którego nazywają „misjonarzem doprowadzającym dzieci do chrztu“. Ulotka pełna jest obelg i inwektyw w stosunku do rabina Berlina. Po rzuceniu cheremu na pułk. Wedgwooda i „Keren Hajessod“ przyszła kolej na mizrachistę rabina Berlina.

ZJAZD „HECHALUCU“ W NIEMCZECH. W Berlinie nastąpiło otwarcie piątego zjazdu krajowego „Hechalucu“ w Niemczech. Na zjazd przybyło 32 delegatów z różnych grup lokalnych oraz bardzo wielu gości.

WIELKA KONFERENCJA „HIASU“ W NEW JORKU. W Nowym Jorku otwarto doroczną konferencję „Hiasu“. Na porządku dziennym znajduje się ratyfikacja układu zawartego między „Hiasem“, „ICA“ oraz „Emigdirektem“ w sprawie wspólnej działalności tych trzech organizacyj w dziedzinie emigracji żydowskiej i opieki nad emigrantami. W związku z otwarciem konferencji nadesłano liczne powitania m. in. od „Koła Żydowskiego“ w Warszawie, frakcji żydowskiej w sejmie łotewskim i innych. Powitania i życzenia nadesłali również Christjof Nansen oraz Albert Thomas, dyrektor Międzynarodowego Biura Pracy przy Lidze narodów.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA ŻYDOWSKA W SPRAWIE ZWALCZANIA HANDLU KOBIETAMI. Z inicjatywy londyńskiego towarzystwa żydowskiego dla zwalczania handlu kobietami zwołana będzie w Londynie dnia 22-go czerwca br. międzynarodowa konferencja dla zwalczania handlu kobietami. W obradach konferencji wezmą udział przedstawicielki żydowskich organizacyj kobiecych z różnych krajów, między in. również z Polski.

NADZÓR SANITARNY W KOLONJACH ŻYDOWSKICH W PALESTYNIE. Departament zdrowia rządu palestyńskiego pokrywa obecnie wydatki, związane z nadzorem sanitarnym w kolonjach żydowskich. W związku z tem zamianowano nowych inspektorów sanitarnych w Jaffie, Hajfie i Nazarecie.

JAK PRACUJĄ KOBIETY ŻYDOWSKIE W KANADZIE? W Paryżu bawi znana działaczka i filantropka z Kanady p. L. Fryman, przewodnicząca organizacji kobiet żydowskich w Kanadzie. Związek ten utrzymuje m. in. w Nahalalu własną szkołę rolniczą dla dziewcząt. Pani Fryman pracuje obecnie około urzeczywistnienia planu stworzenia międzynarodowej organizacji kobiet żydowskich, celem popierania kolonizacji żydowskiej w Palestynie.

WIELKA UROCZYSTOŚĆ SPINOZJAŃSKA WE WIEDNIU. W auli uniwersytetu wiedeńskiego odbyła się uroczystość na cześć Spinozy. Przemówienie wygłosił prof. Dr Chajes.

Purim

Dzień wstawał powoli nad cichem miasteczkiem obielając tu i ówdzie rozsiane domki uśpione jeszcze uściskiem zimowej nocy, wąskiemi pasmami światła.

Robiło to łudzące wrażenie, jakbyś widział Boga dzień wypędzającego z legowiska bezkresu, by szedł znowu jak wczoraj z płonącą pochodnią w dłoni, na dolę świata i poniewierkę.

Śnieg tymczasem pokrywał oblicze ziemi grubą warstwą bieli, by za chwilę, kiedy z powrotem wstaną już ludzie do swoich zajęć, zajęczeć pod ich ciężkiemi stopami o tej wiecznej krzywdzie kalania jego niewinnych szat.

W zgarbionym domku nie spał tylko młody człowiek, śniąc na jawie sen swego roztrzaskanego szczęścia.

Jak w pogodnej bajce spotkali się niedawno temu, tam gdzie jej najbliższych przygotowano do trudnej podróży życia, łącząc ich ślubem dwu ludzkich istot.

W tłumie gości wyróżniała się jej postać niepospolitym urokiem kobiecym, który działa magnetycznie i przykuwa olśniony wzrok. Marzycielskie oczy spoczęły niebawem na twarzy tej smukłej sylwetki niewieściej i w niemym trwały zachwycie.

Zbliżył się ku niej nieśmiało. Patrzał w przedziwną głębię jej blado-zielonych ócz i mówił z drżeniem serca.

Co mówił już nie pamięta. Myśli huczały mu wówczas pod powłoką czaszki jak w gromadnym ulu.

Ktoś doszedł, przerwał im miłą pogawędkę, prosząc ją, by zagrała. Bez wahania podeszła do otwartego fortepianu i subtelnemi palcami uderzyła o białą klawiaturę. Z pamięci improwizowała smętną zadumaną pieśń...

I skarżyła się melodja:

W nędznych łachmanach kroczy po białych polach — król. Z królewskiego pałacu Eden wygnany szuka „tikun“ na świecie, wśród wichrów błądząc i burz. Zagląda do okien zgrzybiałych chat oświetlonych marną łojówką i do lśniących komnat możnych krezusów.

Serca ciepłego szuka i nie znajduje. Ów bezcenny klejnot spadł w otchłanie i zginął bezpowrotnie, głosi smutna legenda.

Zginął. — —

Łka ostatni akord: Od wieków błądzi biedny król — człowiek i szuka.

A oczy jego rozprzestrzeniły się w głuchej dali i wyzwoloną przez pieśń duszą towarzyszył jak cień owemu królowi. I on szukał serca w daremnym dotąd trudzie.

(Tu omamiła go ułuda, że wreszcie znalazł i w bezpiecznej spocznie przystani).

Kiedyś w Purim mówili o dziejach Estery i Ahaswerusa i zahaczyli o miłość.

Kończył właśnie „Wiosnę“ Schlafa — i z tej księgi miłości świata i ludzi zacytował jej cenne wyznanie wiary poety:

„...Jest jedyny wielki nieskończony spokój i jedność, co się przez nieskończone stopnie żyjącego jestestwa szuka i gubi, wiecznie szuka i wiecznie gubi a przecież wiecznie się łączy w miłość — jako miłość.

Słodka symfonja rozbrzmiała mu w duszy, a była to już pieśń bez echa, o czem nie wiedział.

Za nimi znaczył się nieuchwytny jeszcze — cień..

On, wczorajszy wychowanek beth- hamidraszu a ona rozpieszczone dziecko współczesnego świata żyjąca w sferze przemijających efektów. Pilpulistyka Abaji i Rawy zetknęła się z błyskotliwą politurą etykiety salonów — i zarysował się zgrzyt.

U niej dogasać począł szał a żar zostawiał stygnące popielisko. Porwał ją wprawdzie czystością uczucia i brawura wspinania się na szczyty ludzkich ideałów, ale wnet bała się zawrotu głowy — i upadku.

Do wrót pukała bezlitosna świadomość jej dążeń. **Była kobietą stworzoną do bogactw, hołdów**

Dział szachowy „Now. Dziennika"

pod redakcją M. Chwojnika

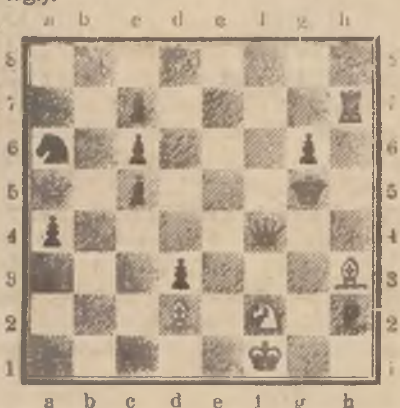
ZADANIE NR. 141.

Ułożył C. Kajnera.

I-sza nagroda w konkursie gazety „Ludowe Nowiny" w Pradze.

Białe: **Kf1**, Da5, Wh7, Ld2, Lh3, Sf2 (7 fig.).

Czarne: Kg5, Df4, Lh2, Sa6, Pa1, c7, c6, c5, d3, **g6**, (10 fig.).

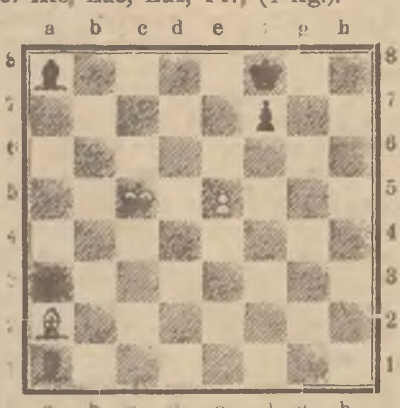
Mat w trzech posunięciach.

KOŃCÓWKA NR. 79.

Ułożył K. A. L. Kubbel.

Białe: Kc5, La2, Pe5, (3 fig.).

Czarne: Kf8, La8, La1, Pf7, (4 fig.).

Białe zaczynają i uzyskują remis.

PARTJA NR. 98.

grana na turnieju w Nowym Jorku 1927.

Niemcowicz. Białe:	Capablanca. Czarne:
1. c2 — c4	Sg8 — f6
2. Sg1 — f3	e7 — e6
3. d2 — d4	d7 — d5
4. e2 — e3	Lf8 — e7
5. Sb1 — d2	0 — 0
6. Lf1 — d3	c7 — c5
7. d4 × c5? (1)	Sb8 — a6!
8. 0 — 0	Sa6 × c5
9. Ld3 — e2	b7 — b6
10. c4 × d5	Sf6 × d5
11. Sd2 — b3 (2)	Lc8 — b7
12. Sb3 × c5	Le7 × c5
13. Dd1 — a4	Dd8 — f6!
14. Le2 — a6	Lb7 × a6
15. Da4 × a6	Sd5 — b4
16. Da6 — e2	Wf8 — d8
17. a2 — a3	Sb4 — d3
18. Sf3 — e1	Sd3 × e1
19. Wf1 × e1	Wa8 — c8 (3)
20. Wa1 — b1	Df6 — e5
21. g2 — g3	De5 — d5
22. b2 — b4	Le5 — f8! (4)
23. Lc1 — b2	Dd5 — a2 (5)
24. Wb1 — a1	Da2 — b3
25. Lb2 — d4	Wc8 — c2
26. De2 — a6	e6 — e5!
27. Ld4 × e5	Wd8 — d2
28. Da6 — b7 (6)	Wd2 × f2
29. g3 — g4	Db3 — e6
30. Le5 — g3	Wf2 × h2! (7)
31. Db7 — f3	Wh2 — g2+
32. Df3 × g2+	Wc2 × g2+
33. Kg1 × g2	De6 × g4
34. Wa1 — d1	h7 — h5
35. Wd1 — d4	Dg4 — g5
36. Kg2 — h2	a7 — a5!
37. We1 — e2	a5 × b4
38. a3 × b4	Lf8 — e7
39. Wd4 — e4	Le7 — f6
40. We2 — f2	Dg5 — d5
41. We4 — e8+ (8)	Kg8 — h7

Białe się poddały.

UWAGI.

(1) Błąd! Trzeba byłozaczekać z biciem, aż czarne zagrają Sc6.

(2) Na 11 b3 nastąpi 11... Lf6 i 12... Sc3.

(3) Czarne opanowały wszystkie otwarte linje.

(4) Broni skrzydło królewskie przed ewentualnym atakiem białych.

(5) Grozi 24... a5!

(6) Jedyne posunięcie. Na 28. Wf1 nastąpi 28... D × e3!!, a na 28. Df1 rozstrzyga natychmiast 28.. Dd5 i 29... Df3.

(7) Białe nie mogą wziąć tej wieży z powodu 31... Dg4+ 32. Kh1 Dh3.

(8) Wieża nie może się utrzymać na czwartej linji. W razie 41 Wf4 czarne grają 41... h4! 42. L × h4 Le5, wygrywając jakość.

Z KONKURSU ZADAŃ SZACHOWYCH.

ZADANIE NR. 6. Białe: Kh7, Da6, La8, Le7, Sd3, Sd6, Pd2 (7 fig.)

Czarne: Kd4, Dh2, Wa1, Wc1, Lg3, Sg2, Pa2, g6, h4 (9 fig.).

ZADANIE NR. 7. Białe: Kh2, Wb2, La8, Lb6, Sc1, Sf7, Pf2, g2, g4, h3, (10 fig.).

Czarne: Kf4, Wc3, Lb5, Se4, Pe7, (5 fig.).

Rozwiązanie zadania nr. 4. 1. Sg3 2. Sc4, i 3. 0 — 0, zadania nr. 5. Dh2 — f4.

MECZ KORESPONDENCYJNY.

1. Alban 17. We1 × e3, 2. Auerbach 17. d4 — d3, 3. D. Brand 16. Wg1 — g4, 4. J. Brand 17. Wf8 — d8. 5. Bohrer 15. e4 — e5. 6. Częstochowski 17. Dh5 — b6. 7. K. Friedmann 17 d5 × c6. 8. J. Friedmann, 9. Grubner 18. Lg2 × e4 i 19. Le6, 10. Kampf. 11. Kelod 13. h2 — h4, 12. Kleinberg 17. Lf8 — h6. 13. Kling 15. Ke1 — f1. 14. Kukuk 18. Le6 — g4. 15. Langer, 16. A. Lemberger 17. f7 — f5, 17. J. Lemberger 17. e2 — e4. 18. M. Lemberger 17. Wa8 — d8, 19. P. Leuchter, 20. Panzer 16. Se4 — d6, 21. Rosenzweig 18. Sf4 × g2, 23. Spitz 17. Sd2 — b3, 24. „Triumviri" 5. c4 × d5, 25. W. Volkmann1 5. Le3 × d2. 26. Blatt 17. Se7 — g6, 27. Hirschberg 16. Wa1 — e1, 28. E. Leuchter 14. Lf5 — g6, 29. Liebeskind 13. De5 — g5, 30. Melzer, 31. Nattel, 32. M. Grubner 9. 0 — 0, 33. Z. Volkmann 14. h2 × g3, 34. Mayer 12. Wf8 — e8, 35. Klein 30. Db7 × b4, 36. „Wiktor" 4. Sb1 — c3, 37. Dąbrowski 7. Le8 — e6, 38. „Juvenus" 3. Ke1 — f1, 39. Wolfgang 4. e2 — e3.

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR. 139.

1. Kf1 — g1.

ROZWIĄZANIE KOŃCÓWKI NR. 77.

1. Wh3+ Kg7 2. Wg3+ Kh6! 3. Wd3 Lf3+! 4. Ka7 d1D 5. Wd6+ D × d6.

TRAFNE ROZWIĄZANIA NADESŁALI:

ZADANIA NR. 139: Sz. Częstochowski, H. Kling, Triumviri, J. Dziadek, J. Kleinberg, H. Scherer, S. Frey (Nowy Targ).

KOŃCÓWKI NR. 77: J. Bienenfeld, (Jarosław), S. Frey (Nowy Targ), Sz. Częstochowski.

ZADAŃ KONKURSOWYCH: D. Brand, J. Brand Sz. Częstochowski, Brauner, I. Kleinberg (Kraków), S. Frey (Nowy Targ).

KRONIKA SZACHOWA

KRAKÓW. Dnia 20 bm. o godz. 4 popoł. odbędą się w lokalu Tow. Miłośników Gry szachowej, przy ul. Sławkowskiej 11, zawody międzyokręgowe Górny Śląsk — Kraków. Obie strony wystawiają po 16 przeciwników, reprezentujących klasę pierwszą.

Dnia 23 bm. rozpoczyna się w lokalu Towarzystwa turniej ailminacyjny, rozgrywany systemem puharowym. W turnieju mogą obok członków Tow. brać udział szachiści, którzy do Towarzystwa nie należą.

Odpowiedzi „Lekarza domowego"

18: Nic Panu nie grozi; jest to tylko dowód dojrzałości, a nie żadna choroba, wobec czego leczenie zbyteczne. Niech Pan uprawia dużo sportów, tak, aby wieczór doznawać silnego znużenia. Jeść i pić najpóźniej 3 godziny przed zaśnięciem; nie przykrywać się zbyt ciepło. — **CUDZOZIEMKA:** Odpowiedzi listownych nie udzielamy. 1) Tylko pończochy gumowe. — 2) Włosy namaszczać brylantyną, a na noc obcisła siatka. — 3) Piętnastego kwietnia. — 4) Skuteczny. — **Nr. 548:** Wysypki bywają rozmaite, a z Pańskiego opisu nie możemy wywnioskować, co Panu dolega. Konieczne zbadanie. — **Tad. SOPLICA:** 1) Srodka o takiem działaniu — niema. — 2) My na to wpływać nie możemy. Trzeba to zostawić naturze. W każdym razie nie powinien Pan w tym okresie śpiewać. — 3) Wstrzykiwania arszenikowe. — **EJM UBAT CEIRA:** 1) Naświetlenie Roentgenem uważamy za niebezpieczne. Wskazana jeszcze raz operacja albo usunięcie elektrolityczne, co jednak — ze względu na bolesność — poprzedzać powinno znieczulenie. — 2) Kąpać nogi naprzemian po kilka minut w gorącej i zimnej wodzie. — 3) Wymaga obejrzenia. — 4) Lekarz słusznie doradzał zabieg chirurgiczny. Innego środka i my nie znamy. — 5) Chlorodont. — 6) Elektroliza, która w tym wypadku nie jest bolesna. — 7) Salicylowy lepszy, bo usuwa łupież. — **MAJĄCA CELE BEZ ŚRODKÓW:** 1) Myć twarz gorącą wodą i mydłem; w ciągu dnia 2—3 razy zmywać rozcieńczoną wodą kolońską. Wieczór parówka nad naczyniem z gorącą wodą i wyciśnięcie dojrzałych wągrów. Na noc maść siarczana. — 2) Nie znamy sposobu. — 3) Najlepiej usunie je Pani lekarz kosmetyk elektrolitycznie. — 4) i 5) Gimnastyka, sporty i masaż. — 6) Trzeba wprzód stwierdzić, czy to następstwo odmrożenia. — **ANETKA I SYLWJA:** 1) Zmiany na skórze bywają różne i z opisu Pań nie możemy się zorjentować, o co chodzi. Trzebaby je wprzód obejrzeć. — 2) Naświetlać energicznie lampą kwarcową. — 3) Utlenić perhydrolem w maści. — 4) Tylko wygodne obuwie. — **MADZIAR 33-LETNI:** 1) I owszem, w Szpitalu żydowskim albo w Szpitalu państwowym św. Łazarza udzielą Panu porady i wskazówek. — 2) Cierpienie wyleczalne: proszę nie rozpaczać. — **18-LETNIA Z KRAKOWA:** 1) Patrz „Mająca cele bez środków" p. 3. — 2) Przez masaż. — **PATRJOTKA W GORLICACH:** 1) Okłady z kwaśnej wody, a potem najlepiej usunąć chirurgicznie. — 2) W wilgotne ręce wcierać alkohol, glicerynę i sok z cytryny, zmieszane w równych ilościach. — 3) Patrz „Mająca cele bez środków" p. 1. — 4) Zwilżać kilka razy dziennie alkoholem mentolowym. — 5) Ranny masaż brzucha. Jeść dużo jarzyn i owoców. Pić wodę Morszyńską. — **MŁODZIUCHNA 2:** Mocz powinien być regularnie co dwa tygodnie badany. Jak długo niema białka, niema potrzeby specjalnej djety, ani też wstrzymania się od zwykłych, lekkich zajęć domowych. — **PERUCZKA ATŁASOWA. STAROZAKONNA:** Już kilkakrotnie spotykaliśmy się w ostatnich czasach z podobnemi skargami. Przyczyną swędzenia jest prawdopodobnie zadrażnienie skóry farbą materji, z której sporządzona jest peruczka. Należy zmienić peruczkę, a na głowę przez noc okład z wody borowej. — **IDJOTKA:** 1)

i kwiatów, a on mógł dać jej tylko bardzo wiele tego, co ludzie zowią „sercem".

W bilansie jej życia pozycja ta figurowałaby jako nic nie znaczące „minus" wobec długich kolumn zysków, które pieszczona rączka mogła jeszcze zapisać na własne dobro.

Szukała wyjścia za wszelką cenę.

Tego wieczoru zjawili się i inni. Nie brakło też i medyka tego klasycznego wcielenia faustowskiego Mefistofelesa o chytrych oczkach z śladami przebytej ospy na twarzy. Mimo szpetnego wyglądu zjadliwego satyra był on pupilem kobiet za werwę życia i wesołość, które wnosił do towarzystwa.

Prędko zawiązała się flirtująca rozmowa, ani lekka nic lężka, oscylująca gdzieś między filozofją a banalnością myśli. Skrzyżowały się szpady słów, zręcznie odparowane przez wytresowanych danserów balowych sal.

Z krętego toru rozmowy wykoleił się prędko już w chwili, gdy głowę zaczęła podnosić stugębna hydra plotki. Oczernianie ludzi, ściąganie ideałów do poziomu było przecież tak obce i nienawistne duszy marzyciela po brzegi wypełnionej miłością człowieka.

Chcąc jednak nadać odmienny kierunek rozmowie, rzucił wyraźną aluzję do jutrzejszego przedstawienia dramatu „Nowe Ghetto" Teodora Herzla, z wielkim pietyzmem dla twórcy przygotowanego na „Szuszan Purim", przez inteligentnych amatorów miasteczka. Ale zrobił to tak naiwnie, z taką wzruszającą szczerością w głosie, że wywował ogólny śmiech.

I tu stało się coś, co kiedyś wreszcie przyjść mu siało.

— Pan powinien trwać w zakreślonych mu przez świat granicach w beth hamidraszu. Pan tam zresztą tkwi duszą, a dla tych niema miejsca wśród pragnących wychylić puhar życia do dna. Z prochu powstałeś i w proch się obrócisz: gdzie początek, tak więc i — kres..

To były jej słowa...

Stanął pod uderzeniem tej ognistej maczugi. Skamieniał. Mętnym wzrokiem powiódł po całem towarzystwie, słącem zatrute strzały ócz w jego stronę — i wyszedł.

Szedł przed siebie, bez wytkniętego celu.

Z oddali mrugały nań gwiazdy skrzącej się nocy zimowej, jakby szeptem wołały:

Wróć do świętych ksiąg.. Wróć „matmidzie" do wiecznej Prawdy...

Purim — los odkrył swe karty, okazując mu gehennę bolu samotnego człowieka szarpiącego się na uwięzi w suchem łkaniu za cząstkę skarbu — serca..

Marek Korn.

Jest to rzeczywiście nieco za dużo. — 2) Rośnie się do 21-go roku życia. — **PODGÓRSKI:** 1) Zmywać alkoholem mentolowym. — 2) Wykonane fachową ręką nie przedstawia niebezpieczeństwa. — **NIECIERPLIWA G.:** 1) Pod pachami zmywać 3 proc. spirytusowym roztworem formaliny, nogi pędzlować 20 proc. roztworem tejże (na receptę lekarza). — 2) Wymaga konsultacji neurologa. — 3) Wstrzykiwania arszenikowe i lampa kwarcowa. — **GUALEZA:** 1) Można się przy pomocy pudru, ale wykonać to w tym wypadku potrafi tylko fachowiec. — 2) Wcierać w skorę głowy spirytus salicylowy i naświetlać lampą kwarcową. — 3) Nie jest szkodliwe, ale przy tłustych włosach niewystarczające. Wskazane mydło żółtkowe. — 4) Myć twarz w otrąbkach. — 5) Patrz „Niecierpliwa G." p. 1. — 6) Wszystko jedno. — **MILCZĄCA Z PROWINCJI:** 1) Nie pisze nam Pani, o jaką chorobę weneryczną idzie; przypuszczamy, że o rzeżączkę (tryper). Wskazane jeszcze zakładanie tamponów z ichtyolem. — 2) Nie szkodliwe. — 3) I owszem, spowoduje łuszczenie się cery. — 4) Dla cery tłustej, jak wszystkie kremy, szkodliwy; dla suchej — nic. — **MANFRED II.:** Używana tylko przy gruźlicy gruczołów. Reakcje bywają tak silne, że stosowana być może tylko pod dokładną kontrolą.

(Reszta odpowiedzi w następnym dodatku).

w Samborze przy zmienionym komplecie sędziów.

SAMOBÓJSTWO ŻOŁNIERZA ŻYDOWSKIEGO. Z Częstochowy donoszą: Przed czterema tygodniami wydalił się z tutejszego pułku żołnierz żydowski, Feiwel Granek, lat 21. Władze były przekonane, że Granek zdezerterował, a za dezerterem wysłano listy gończe. Onegdaj atoli okazało się, że Granek popełnił samobójstwo, rzuciwszy się do studni. Przyczyna samobójstwa nie jest znana. Samobójca był uważany w pułku za umysłowo chorego.

ZAPOWIEDŹ STRAJKU KINOTEATRÓW WARSZAWSKICH. Dnia 13 bm. na walnem zebraniu sekcji warszawskiej Polskiego Związku Teatrów świetlnych, zapadła uchwała, która zapowiada, że wobec konkurencji ze strony kin miejskich, nie opłacających podatków, jakie obciążają kinematografy prywatne, te ostatnie będą zmuszone rozpocząć z dniem 15 czerwca br. ponowny strajk.

STRAJK ROBOTNIKÓW TEATRU MIEJSKIEGO W ŁODZI zakończył się. Robotnicy zgodzili się na propozycję dyrekcji teatru i przyjęli podwyżkę zarobku w wysokości 5 procent.

FAŁSZYWY ALARM O POŻARZE W MINISTERJUM SKARBU. Onegdaj wyjechała warszawska straż pożarna na ulicę Rymarską, gdzie mieści się ministerstwo skarbu, na skutek alarmu, że w ministerstwie wybuchł pożar. W przeciągu 10 minut wszystkie oddziały straży pożarnej w Warszawie były na miejscu rzekomego pożaru. Okazało się, że alarm był fałszywy.

UWIĘZIONY DOBIECKI ROZPOCZYNA GŁODÓWKĘ. Po odrzuceniu przez Sąd warszawski podania o zwolnienie b. komisarza Urzędu śledczego Dobieckiego z więzienia prewencyjnego, wniósł ten ostatni podanie o zmniejszenie kaucji z 10.000 zł na 2.000 zł. Sąd odrzucił to podanie. Onegdaj p. Dobiecki wystosował do sędziego śledczego Jaworowskiego list, w którym jeszcze raz prosi o zmniejszenie kaucji, gdyż jak pisze, tak wysokiej sumy zapłacić nie jest w stanie. Jeśliby prośba jego była rozstrzygnięta nieprzychylnie, p. Dobiecki grozi, że rozpocznie głodówkę. Pisze, że jest ogromnie zdenerwowany i głodówki nie przerwie bez pomyślnego dlań załatwienia sprawy. Sędzia śledczy list p. Dobieckiego pominął milczeniem.

ZLIKWIDOWANIE SZAJKI BANDYCKIEJ. Od dłuższego czasu niepokoiła Oświęcim i okolicę szajka bandycka, na której czele stał Władysław Rembiesa z Babic pod Oświęcimem. Długotrwające obławy pozostawały bez rezultatu, aż wreszcie policja oświęcimska w osobach starszych posterunkowych, Górskiego i Gątkowskiego zetknęła się onegdaj 15 bm. z bandytą w szuwarach na rzeką Sołą.

Po dłuższej obopólnej strzelaninie został Rembiesa ciężko ranny w brzuch. Widząc się osaczonym, bandyta strzałem w skroń odebrał sobie życie.

Wiadomości z kraju

Zjazd Okręgowy Org. Sjońskiej w Rzeszowie

Jak już donosiliśmy, odbędzie się dnia 20. bm. Zjazd okręgowy Org. Sjońskiej w Rzeszowie. Porządek dzienny Zjazdu obejmuje: 1) Otwarcie: prezes K. L. Org. Sjon. w Rzeszowie — p. J. Alter, 2) Drogi pracy naszej Org. — Dr. R. Feldschuh (Ben Szem), 3) Obecne położenie w sjoniźmie — Dr Koretz, 4) Położenie gospodarcze Żydów w Polsce — Dr. Oberländer (Jasło), 5) Drogi młodzieży żydowskiej — Mgr. L. Salpeter (Kraków), 6) Problemy Palestyńskie — Dr. Kanarek i Wiesenfeld, 7) Kultura hebrajska „Tarbut" — E. Wang. 8) Wybór władz Komitetu Okręgowego.

P. P. S. przeciw językowi żydowskiemu

Na onegdajszem posiedzeniu Rady Miejskiej w Będzinie — jak donosi sosnowiecki „Dziennik Pracy" — wywołał dłuższą dyskusję wniosek r. Erlicha, w sprawie języka żydowskiego, aby wszelkie rozporządzenia Magistratu o podatkach i tp. były ogłaszane nietylko w języku polskim lecz i żydowskim.

Powyższy wniosek popierał klub „Solidarność Robotnicza". Radni Skalski i klub PPS. w osobach r. r. Niewiary i Hetmańczyka, wniosek odrzucili. Ostatecznie po tajnem głosowaniu większością głosów wniosek ten odesłano do rozpatrzenia komisji dla spraw ogólnych

Baczność, żydowscy mieszkańcy Żelechowej pow. Garwolin!

Ze Szczakowej donoszą nam, że tamtejszy majster kominiarski p. Antoni Kunczel przed kilku dniami w pociągu przygarnął i zabrał do siebie podróżującego bez opieki kilkunastoletniego chłopca Sanka Goldschmida, z Żelechowej (pow. Garwolin), syna Srula i Sary.

Proszeni jesteśmy o ogłoszenie tej wiadomości, celem zwrócenia uwagi rodzicom wzgl. znajomym chłopca na powyższy niejasny wypadek.

Straszna tragedja miłosna

Z Zamościa donoszą: Onegdaj stał się Zamość terenem wstrząsającej tragedji, która rozegrała się na tle młodzieńczej miłości, 17-letniego ucznia do 18-letniej pensjonarki. — Kazimierz Szperalski, syn niezamożnych rodziców, poznał przed pewnym czasem Alfredę Ciuraczkiewiczównę, 18-letnią córkę obywatela ziemskiego z Hrubieszowa. Szperalski pokochał Alfredę. I pensjonarka nie została obojętną na afekt młodzieńca. Mimo młodego wieku postanowili się pobrać i wolę swoją wyjawili rodzicom. Ci jednak sprzeciwili się zamiarowi młodych.

Zakochany uczeń onegdajszej nocy porwał Ciuraczkiewczównę i uciekł z nią do Zamościa. Tutaj w obawie, aby ich nie schwytano, udali się młodzi do kaplicy przy cmentarzu prawosławnym. O świcie postanowili odebrać sobie życie. Ciuraczkiewiczówna sięgnęła po butelkę kwasu siarczanego, którą miała przy sobie, wychyliła ją i padła w boleściach na ziemię.

Szperalskie nie, mogąc patrzeć na męczarnie dziewczyny, udusił ją rękami, sam zaś w obłędzie pobiegł na dworzec kolejowy, gdzie szukał śmierci pod kołami pociągu.

Wywiadowcy policyjni czuwali jednak na stacji, zatrzymali chłopca i następnie odstawili do sędziego śledczego.

—o—

OSTATNI ODCZYT ŻABOTYŃSKIEGO W WARSZAWIE. W przyszłą środę wygłosi Żabotyński swój ostatni odczyt w Warszawie na temat: „Problemy ekonomiczne, walka klas i odbudowa Palestyny". Bezpośrednio po odczycie wyjeżdża Żabotyński z Polski.

PROF. DR F. SZNEURSON W WARSZAWIE. Onegdaj przybył do Warszawy znany psycholog i uczony prof. Szneurson. Będzie on przybywał przez kilka tygodni w Polsce i wygłosi szereg odczytów o problemach kulturalnych i wychowawczych. Prof. Szneurson jest znanym pedagogiem.

WIELKA AKADEMJA KU CZCI SPINOZY WE LWOWIE urządzona została staraniem lwowskiego Towarzystwa żyd. studentów filozofji, a nie staraniem kahału — jak przez pomyłkę przed kilku dniami podaliśmy.

NOWA SPÓŁDZIELNIA ŻYDOWSKA. W Słomnikach powstała spółdzielnia z odp. ogr. pod firmą Bank Ludowy. W skład zarządu wchodzi pp. Mojżesz Białobroda jako prezes, Mechel Lis wiceprezes, M. Szpilberg członek, a pp. Salomon Kestenberg, Szmul Urbeitel i M. Aygler jako zastępcy.

STOWARZYSZENIE INŻYNIERÓW W WARSZAWIE (Śliska 28) zwraca się do ogółu przemysłowców żydowskich z prośbą o zgłaszanie jak największej ilości praktyk dla umożliwienia ukończenia studjów studentom-Żydom, nie mogącym należeć z powodów antysemityzmu do ogólnych kół naukowych. W tym celu uruchomiło Stow. inżynierów Centralę praktyk studenckich. Akcja ta jednakże odnieść może skutek i odwrócić od młodzieży żydowskiej niebezpieczeństwo utraty owocu długoletniej pracy tylko wówczas, jeśli będzie w pełni poparta przez ogół przemysłowców żydowskich.

RABIN WOJSKOWY W ŁODZI. Członek rabinatu łódzkiego J. Feiner został zamianowany wojskowym rabinem w łódzkim garnizonie wojskowym. Rabin Feiner przyjął nominację.

EPIDEMJA PRZECHODZENIA NA JUDAIZM. Z Warszawy donoszą: Ostatnio niema dnia, żeby do rabinatu nie zgłosiła się chrześcijanka, która czyni starania o przejście na judaizm. Onegdaj zgłosiła się w rabinacie Czesława D lat 20, która chce wyjść za mąż za młodego robotnika żydowskiego. Wogóle panuje ostatnio wprost epidemja przechodzenia na judaizm młodych chrześcijanek z powodu pobierania się z Żydami.

PLAGA DENUNCJATORSTWA W BRZESKU. Z Brzeska piszą nam: Znana dobrze na tutejszym bruku banda czarnej sotni, do której przyłączyło się także kilku malkontentów z pod ciemnej gwiazdy, zasypuje znowu władze denuncjacjami na sjonistów jako rzekomych bolszewików. Na skutek tych łajdackich denuncjacyj odbyły się onegdaj rewizje u członków org. Tarbut, które oczywiście żadnego rezultatu nie wydały. Pomyślną dla denuncjantów jest ta okoliczność, że komendantem tutejszego posterunku policyjnego jest obecnie znany czytelnikom „Nowego Dziennika" p. Josyk (Orbitowski) stacjonowany poprzednio w Wiśniczu. Pan ten ma do sjonistów wrodzoną już awersję. Kierownikiem starostwa jest atoli obeznany dokładnie z stosunkami miejscowemi p. Jasiewicz, który posiada na tyle inteligencji i objektywności ażeby na podstawie nędznych denuncjacyj nie szykanować osób zgoła niewinnych. To jednak wcale nie usprawiedliwia podłej bandy denuncjantów, będącej wstydem i zakałą dla społeczeństwa żydowskiego.

ECHA MORDU W JOM KIPUR. W ubiegły Jom Kipur zdarzył się, jak o tem obszernie pisaliśmy, we wsi Stólnica niedaleko Sambora straszny wypadek. We wsi tej mieszkał w jednym domu Michał Tischler i jego szwagier, Wolf. Na tle pieniężnem doszło do szeregu konfliktów i sporów wśród rodziny. Wieczór po Jom Kipur strzelił Tischler do swojego szwagra Wolfa i zranił przytem swoją żonę, która broniła brata. Wolf zmarł po kilku godzinach. Tischlera aresztowano, a sąd w Samborze skazał go na mocy werdyktu sądu przysięgłych na karę śmierci. Tischler wniósł zażalenie nieważności od tego wyroku, a Sąd Najwyższy w Warszawie ogłosił onegdaj decyzję, znoszącą wyrok śmierci i polecającą ponowne przeprowadzenie procesu przez sąd przysięgłych

Ze sportu

— **NADZW. WALNE ZGROM. ŻKS. AMTORZY** odbędzie się w sobotę dnia 26 marca br. o godzinie 2'30 pop. w lokalu własnym przy ul. Dietlowskiej 45, w braku zaś kompletu statutem przewidzianego, godzinę później, bez względu na ilość obecnych. Porządek dzienny: Wybór Prezydjum i Zarządu.

— **ŻTGS. BAR-KOCHBA RZESZÓW** zawiadamia, iż adres dotychczasowy sekretarjatu został zmieniony. — Wszelką korespondencję należy skierowywać na adres: Leon Platzer dla ŻTGS. Bar-Kochba, Rzeszów, 3-go Maja Nr. 7.

Podziękowanie.

Stowarzyszeniu rękodzielników żydowskich za bezinteresowne użyczenie sali oraz orkiestrze K. S. Jutrzenka za gotowość współdziałania w pożytecznem dziele składa imieniem dziatwy, dla której dochód z tej zabawy był przeznaczony, serdeczne podziękowanie **Komitet oraz Dyrekcja szkoły XXIII im. Kraszewskiego.**

Z okazji zaręczyn kolegi p. Leona Kreslia z Łańcuta z p. Sabiną Bodnerówną z Jasła serdecznie gratulują:

Helmreich Mojżesz, Greisman Samuel, Baumöhl Dawid, Rosenblum Salomon i koledzy z „Ósemki".

KRONIKA

Wschód słońca 5 m. 46 | **Marzec 18** Piątek 14 W'Adar 687 | Zachód słońca 17 m. 43

Dom im. Józefa Piłsudskiego w Oleandrach

Z inicjatywy kół obywatelskich Krakowa zrodziła się myśl uczczenia imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego dobrowolną jednorazową ofiarą na cele budowy „Domu-Pomnika“ w historycznych „Oleandrach“ w Krakowie, skąd 6-go sierpnia 1914 r. wyruszyła na rozkaz komendanta Piłsudskiego pierwsza kadrowa kompanja armji odrodzonej Polski. W miejscu, gdzie formowały i przygotowywały się pierwsze szeregi „Strzelców“ ma powstać „Dom im. Józefa Piłsudskiego“, jako wspólna siedziba Związku Legjonistów i Związku Strzeleckiego. W gmachu tym znajdą pomieszczenie sale musztry i wszelkie urządzenia ćwiczebne dla „Strzelców“, jako tej organizacji, która przygotowuje kadry przysposobienia wojskowego dla naszej armji. W domu tym będą się kształcić instruktorzy i wychowawcy Związku Strzeleckiego.

Gmina m. Krakowa przeznacza pod budowę „Domu im. Józefa Piłsudskiego w Oleandrach“ odpowiedni grunt. W celu podjęcia budowy zawiązał się już komitet i rozpoczął akcję zbierania funduszów, oraz wydał apel do obywatelstwa m. Krakowa o materjalne poparcie tej akcji przez ofiarowanie choćby 10 procent jednodniowego zarobku na ten patrjotyczny cel.

Dobrowolne ofiary z przeznaczeniem na „Dom im. Józefa Piłsudskiego w Oleandrach“ przyjmuje Kasa Oszczędności m. Krakowa.

Jubileusz Władysława Orkana

Uroczystości jubileuszowe, które Kraków przygotowuje na niedzielę 20 bm. dla uczczenia 25-letniej pracy pisarskiej Władysława Orkana, wzbudzają co raz większe zainteresowanie. W południe o godzinie 12-tej odbędzie się w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego uroczysta Akademja, na którą złoży się: zagajenie, przemówienie Prof. Dra T. Sinki, recytacje z utworów Orkana, które wykonają artyści teatru im. Słowackiego: Pp. Granowska, Socha i Surzyński oraz autorecytacja W. Zechentera. Ponadto w Akademji bierze udział orkiestra 20 pp. (Polonez i Tańce góralskie z Halki i chór akademicki.

W czasie Akademji przedstawiciele młodzieży akademickiej, skupionej w kołach prowincjonalnych, wręczą Jubilatowi adres hołdowniczy. Wieczorem tego samego dnia odbędzie się w Teatrze miejskim uroczysta premjera ‚Franka Rakoczego“ dramatu Orkana, poprzedzona słowem wstępnem E. Zegadłowicza.

Pocztowe urzędy filjalne przyjmują już
zgłoszenia radjoodbiorników

Dyrekcja poczt i telegrafów zawiadamia, że celem ułatweinia radjoamatorom rejestrowania swych radjoodbiorników zarządzono, by wszystkie urzędy filjalne wydawały upoważnienia na prawo zakupu. założenai i używania radjostacji odbiorczei. Celem ułatwienia abonentom opłacania abonamentu radjofonicznego upoważniono urzędy filjalne, a mianowicie w Krakowie urzędy pocztowe w Łobzowie, Zwierzyńcu, Dębnikach, Dąbiu, Podgórzu, Płaszowie, Prądniku Czerwonym, oraz urzędy pocztowe Trzebinia 2, Oświęcim 2, Nowy Sącz 2, Bielsko 2, Zabłocie koło Żywca (Żywiec 2), Chęciny 2, Zakopane 2, (Jaszczurówka, Kalwarja Zebrzydowska 2, także do inkasowania abonamentu radjofonicznego przez listonoszy.

Abonenci zamieszkali w okręgu doręczeń urzędów filjanlych, a zarestjrowan ijuż w głównym urzędzie pocztowym zechcą zgłosić się z upoważnieniem do odnośnego urzędu filjanlego, celem wciągnięcia ich upoważnienia do wykazu tego urzędu.

Radjoamatorzy, którzy będą się w przyszłości rejestrować winni we własnym interesie zgłaszać do właściwych urzędów, w których okręgu doręczeń mieszkają. Każdy urząd pocztowy wydaje bezpłatnie formularze „Zgłoszenia radjoodbiornika“.

— **PROGRAM NAUKI DLA SZKÓŁ HEBRAJSKICH.** Po kilkumiesięcznych pracach przygotowawczych wydał krakowski komitet Okr. Organizacji „Tarbut“ szczegółowy program nauki przedmiotów judaistycznych dla 4 klasowych szkół hebrajskich. Program obejmujący 52 stron druku, poświęca wiele miejsca zarówno dydaktyce jak i metodyce i ma na celu wprowadzenie w szkołach hebrajskich jednolitego systemu nauki, którego brak dał się dotąd dotkliwie odczuć. Stanie się on też niewątpliwie pożytecznym podręcznikiem dla nauczycieli. Obecnie pracuje komitet okr. „Tarbutu“ w Krakowie nad przygotowaniem programu nauki dla wieczornych kursów hebr.

— **POSIEDZENIE CENTRALNEJ KOMISJI SZEKLOWEJ**, zwołane na 17 bm., zostało odroczone na poniedziałek 21 bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu Org. Sjon. (Stradom 15).

— **POSIEDZENIE KRAK. RADY WYZNANIOWEJ** odbędzie się w niedzielę 20 bm. o godz. 4 popoł. w sali obrad Rady. Na porządku dziennym: dodatek świąteczny dla funkcjonarjuszy gminy, dyskusja szczegółowa nad budżetem na rok 1927, pożyczki dla drobnych kupców i rękodzielników „Gemilas Chesed“, sprawozdanie szpitalne za rok 1926.

— **ZBIÓRKA NA RZECZ ZAKŁADU SIERÓT ŻYDOWSKICH W KRAKOWIE** (Dietlowska 64) nie odbyła się onegdaj z powodu niepogody i odroczona została na koniec kwietnia b. r.

— **DZIECI, CIESZCIE SIĘ!** W niedzielę, 27 bm. odbędzie się dla Was kiermasz z bardzo urozmaiconym programem i licznemi niespodziankami. Bilety do nabycia w Biurze Org. Sjońskiej (Stradom 15) między godz. 12—1 w poł.

— **ZMIANA KURSU WAGONU SYPIALNEGO MIĘDZY KRAKOWEM A LWOWEM.** Dzięki staraniom prezydjum miasta ministerstwo komunikacji zarządziło z dniem 15 maja br. zmianę kursu wagonu sypialnego między Krakowem a Lwowem zamiast w pociągach Nr 27/28 w pociągach Nr. 29—30. Zmiana ta jest korzystną o tyle, że wagon sypialny będzie odchodził z Krakowa wzgl. Lwowa znacznie później, tj. po godzinie 10 wieczorem, z powodu czego przyjazd nastąpi w dogodniejszym czasie.

— **KOMUNIKACJA TELEFONICZNA Z WĘGRAMI.** Począwszy od 1. kwietnia br. zaprowadza się ruch telefoniczny między Krakowem, Bielskiem, Tarnowem i Nowym Sączem z jednej, a Budapesztem, Debrecenem i Miskolcem z drugiej strony. Jednocześnie dopuszcza się w ruchu z Węgrami rozmowy błyskawiczne za opłatą dziesięciokrotną.

— **ZNOWU AMONJAK.** W nocy z 15 na 16 bm. usiłowała popełnić samobójstwo przez wypicie amonjaku Józefa Chłoń (lat 30) zam. ul. Barska l. 50. Wezwane pogotowie ratunkowe odwiozło ją do szpitala św. Łazarza.

— **„ARANŻER“ PERSONALU OKRĘTOWEGO.** Policja przytrzymała Jana Krämera (lat 24) pod zarzutem oszustwa. Wymieniony podrobiwszy pieczęć Towarzystwa Żeglugi morskiej „Cunard Linie“ w Gdańsku wyłudzał kwoty pieniężne od rozmaitych osób pod pozorem wystarania się o posadę na okręcie „Mauretania“ tego towarzystwa wręczając im podrobione karty przyjęcia.

— **Z KRONIKI KRADZIEŻY.** We środę wieczór włamano się do mieszkania Antoniny Tylko przy ul. Karmelickiej l. 57 przez odemknięcie drzwi wytrychem i skradziono garderobę i bieliznę wartości 2.000 zł. — Dnia 12 bm. skradła Apolonja Pawłowska, służąca u Bernarda Ginza ul. Józefińska l. 29 na szkodę swego służbodawcy zegarek kieszonkowy i bieliznę damską wartości 110 zł, poczem zbiegła.

—o—

HAMAN I GRYPA.

Gdy Ahaswer król panował,
Lud na grypę chorował,
A Haman Żydów o to posądzając.
Zarządził, by ich za to zabić
I mienie wszystkim zagrabić,
Ale 14 Adar ustąpić musiał z żalem,
Lud bowiem Estera uleczyła Glazialem.

— **„HEATID PRZYSZŁOŚĆ“** (Zielona 17, I. p. of.) Jutro w sobotę o godz. 4 popoł. zebranie członków i dalszy ciąg odpowiedzi red. „Żywego Dziennika“.

—o—

Program stacyj radjofonicznych

Piątek, 18 marca.

Kraków (422 m) 17.40—18.40: Transmisja koncertu warszawskiego; 18.45—19: Rozmaitości warszawskie! 19—19.25: Odczyt pt. „Bethoven i jego jedyna opera“, wygł. prof. Dr. Z. Jachimecki; 19.30—19.55: Odczyt pt. „Praca turystyczna w Tatrach i Karpatach“, wygł. prof. Dr. W. Goetel; 20—20.15: Przerwa, ewentualnie komunikaty; od 20.15: Retransmisja Filharmonji warszawskiej.

Warszawa (1111 m) 15.00—15.25: Komunikaty, gospodarczy i meteorologiczny; 16.45—17.40: Program dla dzieci 17.40: Koncert popołudniowy kameralny; 18.40: Rozmaitości; 19.00—19.25: Odczyt pt. „Boks u nas i zagranicą“; 19.45—20.15: Komunikaty; 20.15: Koncert symfoniczny. (Transmisja z Filharmonji). Wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warsz., pod dyr. Grzegorza Fitelberga i prof. Józef Turczyński (fort.);

Wiedeń (517.2,577 m) 16.15: Koncert (Mistrze we sole muzyki) 17.50: Sport; 18: Odczyt: Reklama a rozwój gospodarczy; 19: Transmisja.

Wesoły kącik

Ona: To już nie do zrozumienia! Ty masz tylko już zainteresowanie dla auta!

On: Naturalnie, bo je mogę ewentualnie zastawić!

Zerwanie stosunków między Anglją a sowietami-nieuniknione?

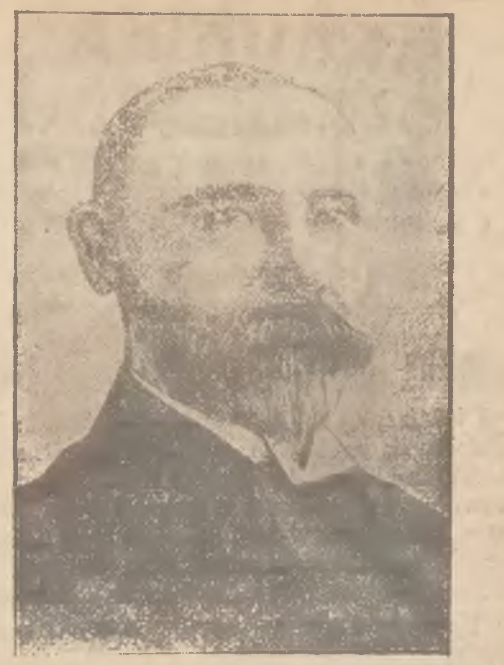
(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Paryż, 17 3. (P) „Le Journal“ donosi z Londynu: Sekretarz dla Indyj lord Berkenhead pod dał w przemówieniu swem ostrej krytyce polity kę sowietów, które oskarża o wyraźne działanie na szkodę Imperjum Brytyjskiego. W konkluzji mówca zaznaczył, że konserwatyści dążyć będą wszelkiemi środkami do usunięcia z Anglji prowokatorów, przyjmując rzucone Anglji wyzwanie.

Przemówienie Birkenheada wywołało wielkie wrażenie we wszystkich kołach politycznych, gdzie jest naogół uważane za pierwszą akcję podjętej oficjalnie walki między Londynem a Moskwą. Koła te uważają, że zerwanie stosunków dyplomatycznych z sowietami jest rzeczą nieuniknioną i mogącą nastąpić w najkrótszym czasie.

—o—

Zmarły prezydent Łotwy.

Janis Czakste, prezydent republiki łotewskiej, zmarł — jak już onegdaj w telegramach o tem donieśliśmy — po dłuższej chorobie w 67 roku życia. Cała ludność z wielką sympatją odnosiła się do zmarłego Prezydenta. Organizacja sjonistyczna postanowiła wpisać Zmarłego, który był przyjacielem naszej sprawy, do Złotej księgi Ż. F. N.

Najbliższa sesja Rady Ligi -- 6. czerwca

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Genewa, 17 3 (D) Najbliższe posiedzenie Rady Ligi narodów rozpocznie się 6 czerwca br. w Genewie. Natomiast w maju względnie we wrześniu obradować będzie w Berlinie podkomitet rady Ligi do spraw komunikacje oraz podkomitet sanitarny.

Negatywne stanowisko Włoch wobec projektu Coolidge'a

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Paryż, 17 3. (P) Rząd włoski nadesłał do Paryża zawiadomienie, iż na konferencję zwołaną przez prez. Coolidge'a w sprawie ograniczenia zbrojeń morskich nie wyślą Włochy swego delegata ani nawet — obserwatora. Zdaje się, że również odpowiedź francuska na propozycje Coolidgea będzie negatywna.

Cziczerin ma przyjechać do Paryża

Paryż, 17 3. PAT. „Petit Parisien“ donosi o mającym w najbliższym czasie nastąpić przyjeździe Cziczerina do Paryża. Sowiecki komisarz spraw zagranicznych po odbyciu konferencji z Briandem uda się na Rivierę, gdzie zabawi kilka tygodni. Jak się dowiaduje „Matin“, Rakowski odbędzie niebawem z Poincarem ważną naradę w sprawie długów rosyjskich.

Doniosłe konferencje Stresemanna

Berlin. 17 3. PAT. Jak donosi „Vossische Zg“ minister Stresemann odbył wczoraj rokowania z ambasadorami rosyjskim i włoskim oraz z posłem Rzeczypospolitej Polskiej. Dziennik zaznacza, że w berlińskich kołach urzędowych przywiązują do tych rokowań, a zwłaszcza do rozmów ministra Stresemanna z ambasadorami rosyjskim i włoskim niezwykłe znaczenie.

Ustawa o ochronie republiki w Niemczech wygasa wkrótce

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Berlin, 17 3. (T) Na dzisiejszem posiedzeniu Reichstagu zażądał poseł socjalistyczny Sollmann przedłużenia mocy ustawy o ochronie republiki, której ważność wygasa w lipcu br. Poseł Sollmann domagał się przedwszystkiem uniemożliwienia powrotu b. cesarzowi Wilhelmowi do Niemiec.

Duńska para królewska w Berlinie

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Berlin, 17 3. (T) Dziś przybyła do Berlina duńska para królewska i zamieszkała w poselstwie duńskiem. Królestwo duńscy złożyli wizytę prezydentowi Hindenburgowi, który następnie rewizytował parę królewską w poselstwie duńskiem, gdzie odbył się obiad z udziałem Hindenburga, Marxa i Stresemanna.

Ustawa przeciw strajkom w Anglji

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Londyn, 17 3. (L) Na jednem z najbliższych posiedzeń parlamentu rozpatrywany będzie projekt ustawy, zmieniającej dotychczasowe przepisy o związkach zawodowych. Nowy pro jekt przewiduje m. in. zakaz strajków

Alarmy sowieckie o pakcie angielsko-polskim

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 17 3. Sin. Prasa sowiecka podaje z Rygi oraz z Rewla cały szereg niepokojących wiadomości o pakcie polsko angielskim w sprawie Litwy, który pozostawia Polsce wolną rękę na Litwie. Rząd polski zaprzecza tym wiadomościom.

Zbliżenie litewsko-łotewskie

Berlin, 17 3. PAT. „Vossische Ztg“ donosi z Kowna, że litewski prezydent ministrów i minister spraw zagranicznych Waldemaras udał się w dniu 16 marca w towarzystwie prezesa sejmu litewskiego do Rygi, aby tam wziąść udział w pogrzebie prezydenta łotewskiego. — Przy tej sposobności Waldemaras ma odbyć dłuższą rozmowę z łotewskim ministrem spraw zagranicznych. Jak twierdzi „Vossische Ztg“ rozmowy te oznaczają, iż Litwa dąży do zbliżenia z Łotwą.

Sukces wystawy polskiej we Wiedniu

Wiedeń, 17. 3 PAT. Wystawa polska we Wiedniu cieszy się nadal frekwencją publiczności wiedeńskiej i obcej. Bardzo wielkiem powodzeniem cieszą się eksponaty manufaktury widzewskiej, nadto kilimy, makaty i fajanse. Poczyniono bardzo liczne zamówienia. Wystawcy wędlin polskich natomiast uskarżają się na zmniejszenie zbytu z powodu nałożonych przez rząd austrjacki wysokich ceł na wędliny zagraniczne.

Pomnik Mussoliniego w Kiszyniewie

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Bukareszt, 17. 3 (D). Na wczorajszem posiedzeniu izby przyjęto wniosek, aby na dowód przyjaźni, panującej między Włochami a Rumunją i na dowód wdzięczności za stanowisko Mussoliniego w kwestji besarabskiej, wystawiono pomnik dla Mussoliniego w Kiszyniewie. Rada miejska w Bukareszcie uchwaliła zamienić nazwę Strada Romana na Strada Mussolini.

Dżuma na statku

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Roterdam, 17 3 (D) Urząd zdrowia stwierdził, że dwóch marynarzy, wchodzących w skład załogi statku Pryndham (linja holendersko-amerykańska) zachorowało na dżumę. Załoga poddana została ścisłej kwarantannie.

Zwycięstwo armji północnej nad wojskami gen. Wu-Pej-Fu

Nowy Jork, 17 3. PAT. Według depesz kablowych z Pekinu odniosła armja północna decydujące zwycięstwo na armją Wu Pej Fu. — Wu Pej Fu miał ratować się ucieczką. Obydwie grupy skrzydłowe zajęły Czeng Czau i znajdują się w drodze na Hankau.

ROZMAITOŚCI.

30 szubienic w Albanji

Przed kilku miesiącami wybuchło w Albanji powstanie północnych plemion, które zeszły ze swych gór, zajęły Skutari i wypędziły stamtąd władze. Wojska rządowe odniosły zwycięstwo i przywróciły porządek.

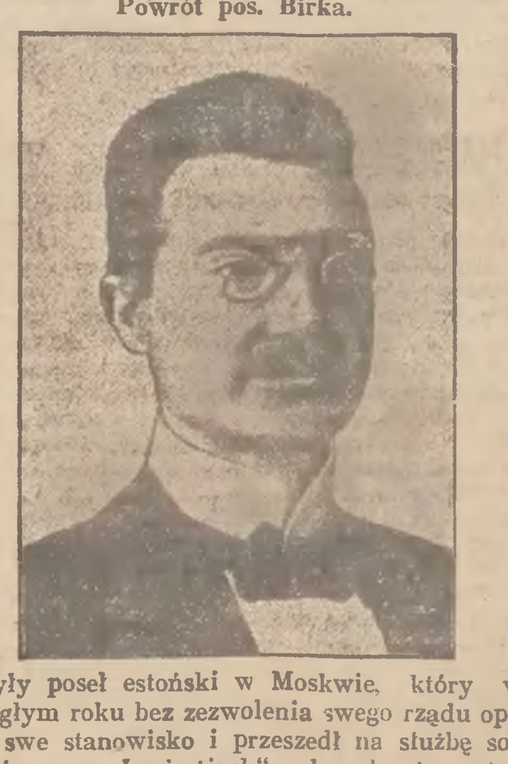
Powstania w Albanji nie są wcale rzadkością, a kończą się zwykle w ten sposób, że przy wódcy uciekają w góry, rząd zaś ugodowo jako sprawę załatwia. Tym razem prezydent albańskiej republiki, Achmed Zogu, dufny w potęgę swego wielkiego sojusznika Mussoliniego, postąpił zupełnie inaczej. Uwięził 2000 powstańców, których internował, a następnie przeprowadził śledztwo. Śledztwo w Albanji oznacza zastosowanie całego systemu wyrafinowanych tortur. 30 najwybitniejszych przywódców powstania wybrano i w dzień targowy powieszono ich w Skutari. Zwłoki wisielców wisiały na szubienicach przez kilka dni, by szerzyć postrach wśród ludności albańskiej.

Jest to pierwsze następstwo przymierza albańsko-włoskiego...

400 lekarek we Wiedniu

Od 1. stycznia 1926 do 1. stycznia 1927 r. ilość lekarek we Wiedniu podniosła się z 326 na 383. Oznacza to wzrost w ciągu roku o 20 procent, podczas gdy liczba lekarzy wzrosła tylko o półtora procent. Lekarki wynoszą wogóle obecnie we Wiedniu 10 procent. W jaknajkrótszym czasie Wiedeń dostanie 100-ną lekarkę. Lekarze wiedeńscy są tym niezwykłym wzrostem swych koleżanek-konkurentek mocno zaniepokojeni.

Powrót pos. Birka.

Były poseł estoński w Moskwie, który w ubiegłym roku bez zezwolenia swego rządu opuścił swe stanowisko i przeszedł na służbę sowietów a w „Izwiestjach“ ogłaszał ostre artykuły przeciw rządowi estońskiemu, powrócił obecnie dobrowolnie z Rosji do Estonji. Władze estońskie zawiesiły nad nim areszt.

Z GIEŁDY

Giełda krakowska.

Kraków, 17. 3. Akcje słabiej Dolar nieco mocniej.

Akcje: Małopolski 0.30, Tohan 0.50, Pharma 1.50, Zieleniewski 18. 18.25, Trzebinia 0.58, 0.60, Parowozy 0.92, 0.94, Górka 35, Siersza górn 4.25, Niemojowski 0.55, Krakus 0.37, Chodorów 118, 120, Chybie 6.45, 6.60. Piasecki 13.80

Zebranie efektów przeszło pod znakiem tendencji zniżkowej. Większa ilość papierów w stosunku do dnia wczorajszego straciła znacznie na kursie, mimo to obroty i zainteresowanie dość duże. Dopiero pod koniec nastrój się nieco wzmocnił przyczem kursa początkowe towaru odpowiadały na ogół płaceniu. Obroty dość znaczne Zieleniewskim, Parowozami i Chybiem. Utrzymały się jedynie papiery jak B. Małopolski, Parowozy, Niemojowski i Piasecki. Ruch na ogół silniejszy, obroty znaczniejsze.

Dla niekotowanych papierów nastrój podobny. Znacznie utraciły na kursie Jaworzno 19.50—19.75 mimoto zainteresowanie było silniejsze i obroty w tymże papierze dość duże szczególnie pod koniec zebrania przy wzmocnionym nastroju. Cegielski 38, Nobel 4.60—4.70, B. Polski 127.50—128, zniżkowo Reszta przy minimalnych różnicach bez zmiany Len 0.32. Nafta Polska 0.48—0.50, Nafta Krosno 0.18, Ćmielów 0.40—0.43, Tepege 0.22

Na rynku walut i dewiz tendencja nieco mocniejsza pod wpływem chwilowego zwiększonego zapotrzebowania. Nastrój na ogół spokojny Obroty stosunkowo nieznaczne. W Krakowie gotówka 8.93 i pół do 8.94, czeki bankowo 8.97, Warszawa got. 8.93 1/408.93 3/4, czeki 8.96, Lwów gotówka 8.93 i pół do 8.94, czeki 8.97, Katowice gotówka 8.94—8.95, czeki 8.97. Bank Polski płacił w dalszym ciągu za gotówkę 8.90, za czeki na N. Jork 8.93.

Giełda warszawska

Warszawa, 17 3 PAT. Bank dyskont. 16.50, 16.25 16.50, Handlowy 6.95, Polski 127.50, 129.50, 128, Zachodni 3.60, 3.67, 3.65, Zjedn. Ziem. poł. 2.75, 2.65 Zw. Sp. Zarobk. 16, 16.50, 16, Cerata 0.80, Kijewski 0.35, 0.36, Puls 7.50, Elektrownia Dąbrowa 58, 59, Siła i światło 95, 94, 97, Chodorów 118, Czersk 0.78, 0.76, 0.80, Częstocice 2.70, 3, 2.95, Gosławice 70, 75, Michałów 0.57, 0.56, 0.58, Wysoka 7, Cukier 4.60, 4.85, Firley 63. 62, Łazy 0.35, 0.36, 0.34, Przemdrzewny 0.75, 0.80, Wildt 0.18, 0.19, Brown Boveri 2.40, Węgiel 99, 97, 100, Nafta 0.51, 0.53, Nobel 4.50, 4.45, 4.70, Cegielski 36, 36.50, Fitzner 6.50, 6.40, 6.50, Lilpop 23.50, 22.25, 23.50, Modrzejów 7.50 7.20, 7.65, Norblin 131, 130, Ostrowiec 16.75, 16.50, Pocisk 2.85, 3.25, Ortwein 0.48, 0.47, Ron 0.75, 0.80, Rudzki 1.65, 1.62, 1.72, Ursus 2.45. 2.55, 2.50, Zieleniewski 18, 18.25, Starachowice 3, 2.91, 3, Żyrardów 15.75, 16.75, 16.60, Zawiercie 32, 33.50, Borkowscy 2.60, 2.80, 2.85, Syndykat roln. 3.25, Haberbusch 113, Spirytus 3.50, 3.65, Żegluga 0.34, Jabłkowscy 0.29, 0.30.

Papiery procentowe: 5 proc. pożyczka konwersyjna 60, pożyczka kolejowa 101 i pół, premjówka dolarowa 51—50.50—51.25. Tendencja niejednolita.

Warszawa 17 bm. (PAT.) **Giełda waluty.**
Dolary 8·92, sprz 8·94. kup. 8·90.
Holandja 359·10. sprz. 860 —, kup. 358·20.
Belgja 124·78, 125·09, 124·47.
Londyn 43·56 sprz. 43·67, kup. 43·45
N. Jork 8·95, sprz. 8·97. kup. 8·93.
Paryż 35·13, sprz. 35·22 kup. 35·04.
Praga 26·57 sprz. 26·63 kup. 26·51,
Szwajcarja 172·56, sprz. 172·99 kup. 172·13
Włochy 41·22, 41·33, 41·11,
Wieden 126·10, sprz. 126·41 kup. 125·79.

Giełda lwowska

Lwów. 17. 3. (O) Na giełdzie akcyjnej dziś tendencja niejednolita, raczej zwyżkowa dla niektórych papierów, jak Chybie, Ojkos, Wespe i Jaworzno. Obroty dość duże, usposobienie ożywione. Przedgiełda warszawska sygnalizowała dalszą zwyżkę na akcje. Kurs Banku Polskiego spadł do 125 złotych. Przed końcem był znowu mocnieszy z powodu pokrycia się ze strony blankistów. Pogiełda nieco mocniejsza. Kurs Jaworzna z 19.50 podniósł się chwilowo na 20.20. Na dzisiejszej giełdzie oficjalnej notowano następujące transakcje: 8 proc. T.K.Z. dolarowe 87 proc., Bank Przemysłowy 0.23—0.23, Chodorów 121,120, 119.50, Chybie 6.25 (wczoraj 7.10). Ćmielów 0.37, Gazolina 32.50, 32, 32.25, Nafta 0.48—0.49, Siersza 4.15, 4.10, 4.05, Wespe 25.50, 25.25. Zieleniewski 18.25, Za dolary płacono 8.94 i pół.

Poza giełdą obroty zbożem chlebowem w ramach dotychczas notowanych. Za ziemniaki przemysłowe płacono 8.30 loco Śniatyn. Pozatem sytuacja bez zmiany. Tendencja ustabilizowana. Usposobienie spokojne. Za pszenicę płacono 56—57, żyto 41—42, jęczmień 41—42, owise 43 i trzy czwarte do 44 i trzy czwarte.

Giełda wiedeńska

Wiedeń d. 17 b. m. (P. A. T.). **Dewizy.**
Amsterdam 283·85. Belgrad 12·46, Berlin 168·33 Bruksela 98·66, Budapeszt 123·85. Kopenhaga 189·05. Londyn 34·35. Madryt 123·95, Medjolan 32·6— Nowy Jork 709·50. Oslo 185·10, Paryż 27·78. Praga 21·01 Sofja 5·11, Sztokholm 189·55, Warszawa 79·50—79·55 Zurych 136·53, Amerykańskie 708·75 niemieckie 168·20 angieskie —·—, polskie —·— —·—, szwajcarskie —·— czeskie 20·98, Węgierskie 123·71—

Akcje: Zieleniewski 14·80, Silesja —·—. Fanto 10·—, Gal. karpaty 34·40, Galicja 128·, Siersza 8·34 Bank małopolski —·26. Bank Hip. —·—. Tepege —·—

Giełda zurychska

Zurych, 17. 3 PAT. 20.35, Londyn 29.24 1/8, Nowy Jork 5.18, Belgja 72.27 i pół, Włochy 23.87 i pół, Hiszpanja 90.35, Holandja 208, Berlin 123.35, Wiedeń 73.15, Sztokholm 139.15, Oslo 135.65, Kopenhaga 138.52 i pół, Sofja 3.74 1/4, Praga 15.39 i pół, Budapeszt 90.75, Białogród 9,13, Ateny 6.70, Konstantynopol 2.60, Bukareszt 3.13, Helsingfors 13.12 i pół, Buenos Aires 220.

Giełda nowojorska

Nowy Jork, 17. 3 (AW) Warszawa 11.37, Londyn485.56, Paryż 391.50, Wiedeń 14 1/16—14 1/8, Praga 296 1/4, Włochy 457 i pół, Belgja 13.90, Budapeszt 17.50, Szwajcarja 19.24, Helsingfors 252, Holandja 40.02, Oslo 26.09, Kopenhaga 64 1/4, Sztokholm 26.77, Hiszpanja 17.32, Bukareszt 60, Berlin 23.93 1/8, Belgrad 176.

Warszawa, 17 3. Sin. Koleje państwowe miały w lutym 17 miljonów zysku

Wicepremjer Bartel przepowiada robotnikom łódzkim,

że muszą przegrać strajk

W sobotę — strajk powszechny w Łodzi?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 17. 3. Sin. Jak zapowiedzieliśmy. miały się odbyć dziś rokowania między rządem a przedstawicielami przemysłowców i robotników łódzkich. Przebieg rokowań był następujący. P. wicepremjer Bartel przyjął o godzinie 11.45 przedstawicieli przemysłowców łódzkich i konferował z nimi do godziny 2. Przemysłowcy powtórzyli wszystkie swoje argumenty o eksporcie i konjunkturze, oświadczając, że żadnej podwyżki robotnikom przyznać nie mogą. Asystowali przy tem ministrowie Kwiatkowski i Jurkiewicz.

O godzinie 2 po południu p. wicepremjer Bartel przyjął delegację organizacji robotniczych. Rozmowa trwała około 40 minut. P. wicepremjer Bartel oświadczył, że robotnicy muszą przegrać strajk, gdyż rozpoczęli go nie w porę. Nigdy nie myliłem się — mówi p. Bartel — i teraz się nie mylę. Mam czuły nos i czuję co się święci.

Przedstawiciele robotników rozmawiali też z min. Jurkiewiczem, który oświadczył, że likwidacja konfliktu łódzkiego będzie trudna, ma jednak nadzieję, że uda się zastosować wskaźnik drożyźniany z ubiegłych miesięcy. Przedstawiciele organizacyj robotniczych po konferencjach tych doszli do wniosku, że grozić może strajk powszechny w Łodzi.

O godz. 8 wieczór odbyła się konferencja przedstawicieli przemysłu z min. pracy Jurkiewiczem. Przemysłowcy oświadczyli i tym razem, że stanowiska swego nie zmienią.

Wicepremjer Bartel postanowił zwołać na piątek nadzwyczajne posiedzenie rady ministrów w sprawie sytuacji strajkowej.

Słychać, że w razie gdyby do porozumienia nie doszło, nastąpi w piątek lub sobotę proklamowanie strajku powszechnego w Łodzi.

—o—

Spisek zwolenników b. dyktatora Pangalosa w Atenach

Spisek miał na celu uwolnienie Pangalosa.

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Ateny, 17 3 (D) Zwolennicy Pangalosa uknuli spisek celem uwolnienia b dyktatora. Ateńska stacja radjowa wysłała do Salonik depeszę: „Powstanie wybuchło, uwiadomcie władze". Śledztwo zarządzone wykazało, że depesza ta została wysłana przez byłego adjutanta Pangalosa, porucznika Laskosa Laskos został aresztowany. Dzienniki rojalistyczne twierdzą, że zwolennicy Pangalosa przygotowali na czwartek powstanie. Na wypadek sukcesu miał jeden z okrętów wojennych udać się do Krety celem uwolnienia Pangalosa. Rząd wdrożył surowe śledztwo i rozkazał zaostrzyć straż nad byłym dyktatorem.

Dookoła sensacyjnego procesu przeciwko Fordowi

Detroit, 17 3. ŻAT. Na proces Schapiro contra Ford wezwano ze strony oskarżyciela 250 świadków i tyluż ze strony Forda. Proces wywołał olbrzymią sensację w całej prasie amerykańskiej, która podkreśla. że jest to pierwszy na wielką skalę proces amerykański, dotyczący kwestji żydowskiej.

Na dzisiejszej rozprawie przedstawiciel Forda zaproponował polubowne załatwienie sprawy i cofnięcia oskarżenia. Schapiro jednak odrzucił propozycję, domagając się bezwzględnego wyroku sądowego, aby zdemaskować hecę antysemicką uprawianą przez Forda.

Ustawa o zgromadzeniach uchwalona na komisji

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 17 3. Sin. Dziś odbyło się posiedzenie komisji konstytucyjnej, na którem przyjęto ustawę o zgromadzeniach.

Jutro przystąpi komisja do obrad nad wnioskiem ZLN w sprawie zwalczania komunizmu.

POLITYKA W ŚWIETLE SATYRY

Doktryna Monroego.

Wuj Sam: „Stany Zjednoczone" — doskonale dla nas. U innych wa... — Stany rozprzężone.

(„Pasquino", Turyn)

⚒ „SILCARBO“ ⚒

ZJEDNOCZONE KOPALNIE GÓRNOŚLĄSKIE SKA HANDL. Z OGR. ODP.

Telefon Nr. 1390. **W KRAKOWIE** Telefon Nr. 1390.

Biura: ULICA DIETLOWSKA L. 107 (vis a vis P. K. O.)

dostarcza:

Pierwszorzędny WĘGIEL i KOKS Górnośląski

DLA PRZEMYSŁU	**DLA OPAŁU DOMOWEGO**
hurtownie wprost z kopalni po cenach i na warunkach oryginalnie kopalnianych	detajlicznie **ze składów własnych** w Krakowie, przy ulicy Pawiej (za bramą kolej.) — z dowozem i ze złożeniem do piwnicy

Zawiadamiam, że otworzyłam

KOLEKTURĘ LOTERJI PAŃSTWOWEJ

w Krakowie, przy ul. **STAROWIŚLNEJ 10**

LOSY I. KLASY
są już do nabycia

Główna wygrana 600.000 Zł

Co drugi los wygrywa.
Wygrane powiększone z 12 milj. **na 16 milj. Zł**

M. Ringel, Starowiślna 10.

Wanny, wanienki i nasiadówki

poleca
najtaniej pracownia blacharska
Jakóba Grossmana, Kraków, Jakóba 3

UWAGA! Darmo! 10.000 premji! Darmo!
Celem rozpowszechnienia firmy naszej na prowincji i dania możności zapoznania się z naszemi artykułami towarów, postanowiliśmy rozesłać każdemu nadsyłającemu nam swój adres dokładny, premję zupełnie bezpłatnie. Adresować: Warszawa, Dom Towarowy Swieca i Ska, Chłodna 6. Skrzynka poczt. 1552

Ogłoszenie.

Gmina Bolesław pow. Dąbrowa pod Tarnowem poszukuje
doktora wszech nauk lekarskich
bez różnicy wyznania na stały pobyt.

Okolica nadwiślańska 4 km. od stacji kolej., kościół parafialny, poczta w miejscu, co drugi czwartek jarmark. — Mieszkanie słoneczne z 2 pokoji, kuchni, poczekalni i ogród jarzynowy natychmiast do wynajęcia.

Bliższych informacyj udzieli przy zgłoszeniu Gmina Bolesław.

BATERJE MARKI
Lchuta złota
są najlepsze
Leonold Hufferer
KRAKÓW Grodzka 43
LATARKI ELEKTR.
NAJWIĘKSZY WYBÓR

„DER MORGEN“

דער מארגען.

JEDYNY DZIENNIK W JĘZYKU ZYD. W MAŁOPOLSCE

KOMITET REDAKCYJNY:
Poseł Dr. A. Insler, poseł. M. Frostig,
senator Dr. F. Rottenstreich,
sen. Dr. M. Ringel, pos. Dr. D. Schreiber.
Redaktor naczelny poseł Frostig.

Najnowsze wiadomości, własny telefon z Warszawy, korespondenci we wszystkich większych ośrodkach żydowskich w Europie i Ameryce, dwóch korespondentów w Palestynie Artykuły i prace znanych pisarzy i publicystów żydowskich. Informacje podatkowe i gospodrcze

Czytajcie, abonujcię, inserujcie w „DER MORGEN“

Lwów, Lindego L. 7. — Tel. 468
Skrytka pocztowa 150. — Konto P. K. P. 406.420

JEŻELI KASZLESZ,
SIĘ CZUJESZ PRZEZIĘBIONY
MASZ BÓLE GARDŁA
UŻYWAJ PASTYLKI „NEO“

FABRYKA CHEM. FARMACEUTYCZNA
B. KROGULECKI
WARSZAWA

Każda Pani może tanim kosztem

sprawić sobie eleganckie **suknie i płaszcze wiosenne,** szyjąc sama wedle krojów, zamówionych na miarę osobistą w księgarni kolej. **„Ruch“** w Krakowie, przy ul. Szczepańskiej

Czytajcie i rozpowszechniajcie

„CJONISTISZE WELT“

dwutygodnik wydawany w jęz. żyd przez Centralny Komitet Organ. Sjonistycz. w Polsce pod redakcją:

Dra Joszuego Gotliba

Pismo podaje źródłowe artykuły i informacje z. dziedziny sjonizmu i Palestyny i zawiera dwa stałe dodatki poświęcone ruchowi młodzieży i ruchowi kobiecemu.

W „Cjonistisze Welt“ współpracują: Red. I. Apenszlak, Dr. Z. Bychowski, Dr. H. Bohne (Hajfa) A. Cejtlin, Inż. M. Dizenhoff (Tel-Awiw). Dr. N. Dawidsohn. Dr. R. Feldschuh, A. Jewzerow (Tel Awiw). Red. I. Heftman (Emanuel), M. I. Freid, I. Kahanow, Dr. Szmarjahu Lewin. Mgr. E. Lewin, L. Lewite. Dr. Salomea Lewite, Dr. R. Lemkin, M. Polakiewicz, Inż. Pinchas Rutenberg (Tel-Awiw) Dr. Artur Rupin (Jerozolima), Dr. E. Schmorak, Dr. I. Schwarzbart i inni.

Prenumerata wynosi kwart. zł 2.25, półrocz. 4.50
Cena ogłoszeń: Str. zł 150, 1/2 str. 75, 1/4 str. 40

Adres Redakcji i Administracji:
Warszawa, Nalewki 2a, III. p. PKO. 7443.

BUCHALTER BILANSISTA z długoletnią praktyką handlową i bankową, zaufana siła, poszukuje zajęcia na pół dnia lub na godziny, za skromnem wynagrodzeniem. — Zgłoszenia pod „Skromny“ do Adm. „Nowego Dziennika“.

כשר לפסח

Zamówienia na **„POTOKOL“** przyjmuje zastępca Ski Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE“

WINCENTY MOSZKOWSKI
Kraków, Wrzesińska 3. Tel. 2419.

DROBNE OGŁOSZENIA

ABSOLWENT filozofji poszukuje lekcji ewent. guwernerki na wyjazd. Zgłoszenia pod „Skromny“ do Adm. „N. Dziennika“.

POSZUKUJĘ chłopca kwalifikowanego do składu farb M. Reches, Karmelicka 10.

TARTAK 3-gatrowy i heblarnia w ruchu, z zapasem drzewa, w okolicy drzewnej przy koleji, stacja w pobliżu granicy polsko-niemieckiej, korzystnie do nabycia. Zgłoszenia do Adm. „N. Dz.“ pod „Tartak“.

POSZUKUJĘ od zaraz piwnicy, nadającej się na towary porcelanowe, z dużym podworcem, możliwie ze składem frontowym lub w podworcu. Zgłoszenia do Adm. „N. Dziennika“ pod „Porcelana“.

DACHÓWCZARKI z podkładkami do wyrobu dachówek cementowych, model odpowiedni, sprzeda okazyjnie: Dawid Jassy, Mielec.

POSZUKUJE SIĘ buchaltera wyznania moiż., z praktyką bankową. Świadectwo wymagane. Oferty podać: Bank Ludowy w Krośnie.

ZDOLNEGO stenotypisty, stenografującego po polsku i po niemiecku, obznajomionego z buchalterją, poszukuje się natychmiast. Zgłoszenia tylko między godz. 3—4 po południu w firmie „Radiopol“. ul. Grodzka 42.

Lekcji francuskiego, niemieckiego (gramatyka, konwersacja, literatura) udziela nauczycielka gimn. Metoda pierwszorzędna.. Warunki przystępne. Zgłoszenia Kraków. ul. Zielona 11 II. p., ganek

„Dywan“ Tkalnia dywanów i kilimów, Kraków-Podgórze, Kingi 9, tramw. 3, poleca dywany i kilimy bezkonkurencyjnie tanio. Klinika dla naprawy dywanów perskich i kilimów.

Prawdziwą przyjemnością dla smakoszy jest czekolada

G O P L A N A

Mieszkania
składającego się z 2 [illegible] pokoji i kuchni z komfortem w VII. [illegible] dzielnicy za wyższym czynszem, poszukuje się, ewent. za odstępnem. Zgłosz. pod „E.“ do Ad. N. Dz.

Redaktor naczelny: Dr. W. Berkelhammer. — Red. odpow. Zygfryd Moses. — Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzeszkowej 7